Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 44 (5170)
ЛЮТЫ 22 ПЯТНІЦА
1935 г.
год выдання XVIII

15 годдзе вызвалення Паўночнага края ад інтэрвенцкіх і белагвардзейскіх банд

ПРЫВІТАННЕ тав. ЖДАНАВА ПРАЦОЎНЫМ МУРМАНСКА

ЛЕНІНГРАД, 20 лютага. (БЕЛТА). Сакратар Ленінградскага абкома ВКП(б) тав. **Жданаў** звярнуўся з прывітаннем да большэвікоў і працоўных Мурманскай акругі па поваду 15-годдзя вызвалення края ад інтэрвентаў і белагвардзейцаў.

У прывітанні гаворыцца, што за 15 гадоў настойлівай большэвіцкай работы ў Мурманскім краі створаны новыя магутныя ачагі сацыялістычнай прамысловасці, зусім змяніўшыя твар края, закладзены моцныя асновы культурнага і гаспадарчага развіцця нацыянальнасцей Поўначы.

На справе апраўдаліся ўказанні натхніцеля і арганізатара сацыялістычных перамог на Мурмане— тав. Кірава аб тым, што «няма такой зямлі, якая ва ўмелых руках пры совецкай уладзе не магла быць павернута на карысць чалавецтва».

Ленінградскі абком ВКП(б) выказвае цвёрдую ўпэўненасць у тым, што большэвікі і працоўныя Мурманскага края пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна пакажуць новыя ўзоры герагічнай барацьбы за далейшыя перамогі сацыялізма ў совецкім Запаляр'і.

Урок інтэрвентам

Войскі інтэрвентаў спешна пакідаюць Архангельск і Мурманск.

Паўночны фронт ліквідаваны доблеснымі чырвонаармейскімі палкамі. Пятнаццаць гадоў назад гэтыя радасныя весткі абляцелі ўсю нашу краіну. Яшчэ адзін план міжнароднага імперыялізма супроць совецкай рэспублікі лопнуў. Яшчэ адно ярмо, якое інтэрвенты і іх белагвардзейскія наймітыы рыхтавалі для народаў Расіі, разбіта ўшчэнт.

Колькі надзей унутраныя і знешнія ворагі совецкай улады ўскладалі іменна на Паўночны фронт! Яны ўлічвалі адносную блізасць яго да Масквы — сэрцу пролетарскай рэволюцыі. Яны былі ўпэўнены, што ў совецкай улады не хопіць сіл для абароны Петраграда — калыбелі пролетарскай дыктатуры. З Паўночным фронтам быў звязан грандыёзны стратэгічны замысел Антанты; злучэнне праз Котлас-Вятку сіл усходняй (сібірскай) і паўночнай контррэволюцыі.

Чытач знойдзе ў сёнешнім нумары «Праўды» шматлікія матэрыялы і дакументы, якія аднаўляюць асноўныя падзеі, звязаныя са стварэннем і ліквідацыяй Паўночнага фронту. З гэтых дакументаў высвятляецца своеасаблівасць умоў, у якіх адбывалася барацьба за совецкую ўладу на Поўначы. І перш за ўсё кідаецца ў вочы здрадніцкая роль эсэра-меншавіцкіх агентаў замежных імперыялістаў. Як у Сібіры і на Поўдні, так і на Поўначы эсэры і меншавікі непасрэдна і прама садзейнічалі планам інтэрвентаў супроць совецкай улады і распрадавалі совецкія землі праглым прадстаўнікам замежных бірж. Пры дапамозе і пры непасрэдным удзеле белагвардзейцаў і іх меншавіцкага савета — совета толькі па назве — здрадзілі сваёй радзіме, аддаўшы паўнату ўлады ў рукі белагвардзейскіх спецаў, дзейнічаўшых па дырэктывах і ўказаннях замежных захватчыкаў.

Здрадніцкая палітыка кіраўнікоў мурманскага совета атрымала поўнае адабрэнне Троцкага. Здрадніцкія дырэктывы апошняга па сутнасці зводзіліся да перадачы Мурманскага края ў рукі злейшых ворагаў совецкай улады, аблягчалі здраднікам тварыць сваю гнусную справу, дэзарганізавалі совецкія органы і совецкіх работнікаў.

Толькі дзякуючы пільнасці партыі, дзякуючы энергічнаму ўмяшанню Леніна і Сталіна пачалося фармаванне сіл Чырвонай арміі на Поўнач для барацьбы з замежнымі захватчыкамі і іх белагвардзейскімі наймітамі. Гэта была цяжкая і складаная барацьба ў амаль бездарожным краі, у краі з суровым кліматам, з рэдкім насельніцтвам на аграмадных паўночных прасторах. Пры хранічнай малой колькасці сіл Чырвонай арміі на Паўночным фронце, ёй прыходзілася абараняць Совецкую краіну на аграмадным працяжэнні.

І ўсё-ж гэта барацьба ўвянчалася поўнай перамогай. Яе атрымалі працоўныя ўсёй Совецкай краіны, рабочыя і сяляне совецкай Поўначы пад кіраўніцтвам нашай партыі. Гераізм і адвага чырвоных байцоў, самаадданая работа комуністаў, аданасць працоўных мас совецкай уладзе зрабілі тое, што, як здавалася нашым ворагам, зрабіць немагчыма.

У снежні 1918 года калчакоўскія полчышчы ўзялі Перм і, выконваючы дырэктывы Антанты, рушылі... Яшчэ свежы ў памяці, яшчэ не забыты зверствы інтэрвентаў і белагвардзейцаў, іх гвалты над нашым народам, іх адкравенны грабеж нашай зямлі. Не забыты святыя магілы на астравах Мудзью і Іоканга, каля Архангельска. Тут інтэрвенты мучылі і катавалі лепшых людзей працоўнага народу, тут яны тварылі свой суд і расправу над барацьбітамі совецкай улады. Пад кіраўніцтвам партыі Леніна-Сталіна, працоўныя совецкай Поўначы, пры падтрыманні маскоўскіх і піцерскіх рабочых, адстаялі справу пролетарскай рэволюцыі. Пры падтрыманні рабочых капіталістычных краін і, у асаблівасці, рабочых Англіі і Францыі, яны выгналі чужаземныя войскі з совецкай зямлі.

Яшчэ жывы нямала ўдзельнікаў і кіраўнікоў ганебна праваліўшайся інтэрвенцыі на Поўначы. У прыватнасці, некаторыя з іх граюць далёка не апошнюю ролю ў антысовецкіх групоўках у Англіі. Яны ўсё яшчэ выпястоўваюць планы, якія ганебна праваліліся для інтэрвентаў пятнаццаць гадоў назад. Але совецкай Поўначы гэтым панам не бачыць, як не бачыць усім ворагам СССР ні адной пядзі совецкай тэрыторыі.

У гады грамадзянскай вайны рознаязычныя арміі інтэрвентаў, выдаткаваўшы сотні і сотні мільёнаў золатам на антысовецкія авантуры, панічна пакідалі, пад ударамі чырвонаармейскіх штыхоў, совецкую Поўнач, Поўдзень, Усход і Захад, ратуючы сваю скуру. Зараз імперыялісты зноў намышляюць вырашыць свае супярэчнасці за кошт СССР. Мы можам іх запэўніць, што гэта будзе для іх самай небяспечнай вайной, у якой буржуазія будзе біта і на фронце і ў ты-

РАЗМОВА ПА ПРАМОМУ ПРОВАДУ ЛЕНІНА І СТАЛІНА З ЮР'ЕВЫМ

«Ля апарата **Сталін.**—Адказвайце паперш на два пытанні. Пасля дамо адказ.

Пытанне першае. Дагавор, заключаны вамі з англа-французамі, прадстаўляе з сябе пісьменны дагавор з захаваннем фармальнасцей або вусны?

Алексееў. *) Гэта вуснае пагадненне, запратакаліраванае даслоўна.

Пытанне другое. Якімі сіламі ваш соўдэп распалагае без Англіі і Францыі?

Алексееў.—Маем 100 чалавек і дарожную ахову, якая фармуецца, а таксама могуць быць мабілізаваны да двухсот маракоў ваеннага флота абслугоўваючага суда Мурманскай флатыліі.

Сталін.—Яшчэ пытанне: харчовыя прадукты даны англічанамі дарэмна ці ў абмен?

Алексееў.—У лік крэдыта з галоўнага кіраўніцтва замежных заказаў, таксама як і вугаль.

Сталін.—Яшчэ адкажыце на адно пытанне. Англічане ніколі не дапамагаюць зра, як і французы. Скажыце, які абавязак прышлося ўзяць соўдэпу за ваенную дапамогу з боку англічан і французаў?

Алексееў.—Дапамога аказвалася і аказваецца Мурману і мурманскаму шляху, таму, што ім таксама, як і Расіі, неабходна захаваць і развіць гэты край і шлях, бо ў цяперашні час гэта адзіны шлях зносін Расіі з Англіяй, Францыяй, Амерыкай. Захоўваючы Мурман, яны робяць гэта не дзеля краявых інтарэсаў, але дзеля сваіх інтарэсаў у Расіі. Ніякіх абавязкаў па гэтаму ад нас не патрабуецца і не патрабавалася. Вось тэкст славеснага пагаднення...

Сталін.—Прыміце наш адказ: нам здаецца, што вы крыху папаліся, цяпер неабходна выпутацца. **Наяўнасць сваіх войск у Мурманскім раёне і аказаную Мурману фактычную дапамогу** англічане могуць выкарыстаць пры далейшым ускладненні міжнароднай кан'юнктуры, як аснаванне для акупацыі. Калі вы даб'ецеся пісьмовага пацвярджэння заявы англічан і французаў супроць магчымай акупацыі, гэта будзе першым крокам к хуткай ліквідацыі таго заблытанага становішча, якое склалася па нашай думцы памімо вашай волі.

ЛЕНІН, СТАЛІН.

Алексееў спасылаецца на тэлеграму Троцкага.

Сталін.—Тэлеграма Троцкага цяпер ні к чаму. Яна не паправіць справы. А абвінавачваць мы нікога не збіраемся.

Алексееў.—Мы за сабою ніякай віны не адчуваем. Мы не апраўдваемся...»

*) Алексееў — псеўдонім А. М. Юр'ева **(Рэд.).**

Адказ Леніна Юр'еву

«Даю адказ тав. Юр'еву: калі вам да гэтага часу не ўгодна зразумець совецкую палітыку, адноль кава варожую і англічанам, і немцам, то наракайце на сябе. Нарэпус *) выехаў. З англічанамі мы будзем ваяваць, калі яны будуць прадаўжаць сваю палітыку грабяжу.

ЛЕНІН»

*) Надзвычайны упаўнаважаны Соўнаркома на Мурманску.—**Рэд).**

ЛЕНІН—КЕДРАВУ

Тав. Кедраў! Вы мала паведамляеце фактычнага. Пасылайце з кожнай **аказіяй** адчоты.

Колькі зроблена фартыфікацыйных работ?

Па якой лініі?

Якія пункты чыгункі **забяспечаны** падрыўнікамі, каб у выпадку руху англа-французаў вялікімі сіламі мы ўзарвалі і разбурылі **сур'ёзна такое-та** (якое іменна трэба даць адчот і дзе іменна) мастоў, вёрст чыгунак, праходаў с[к]рoд балот і т. д. і т. п.

Ці даволі абезапасілі Валагду ад белагвардзейскай небяспекі? Н[е] прабачальна будзе, калі ў гэтай справе праявіцца слабасць ці нядбайнасць.

Прывітанне! **ЛЕНІН.**

ЗАНЯЦЦЕ АРХАНГЕЛЬСКА ЧЫРВОНАЙ АРМІЯЙ

Тэлеграма члена рэволюцыйнага ваеннага совета VI арміі Лені[ну]

АРХАНГЕЛЬСК, 21 лютага 1920 года, № 18.

Сёння ў гадзіну 154 чырвоны полк уступіў, на пасрамленне сусветнай буржуазіі, на радасць міжнароднаму пролетарыяту, у совецкі Архангельск. Насельніцтва сустрэла з захапленнем, хлебам і соллю.

Два танкі, 40 аўтамабіляў, вялікія склады ваеннага снаражэння, харчовыя прадукты знаходзяцца ў поўным парадку. Міллер уцёк на ледаколе «Мінін». Пасланa пагоня. Але ў горадзе парадак узорны. Мезень — Пінега (куды...) паведаміў па радыё, што ўведзена совецкая ўлада ў Архангельску, з захапленнем вітаюць совецкія войскі за вызваленне ад гнёту гвалтаўнікоў англійскага імперыялізма.

Член рэввоенсовета VI арміі КУЗЬМІН.

* * *

Друкуемыя намі дакументы Леніна і Сталіна адносяцца к перыяду красавіка—жніўня 1918 года.

Першы дакумент — размова па прамому проваду Леніна і Сталіна з старшынёй Мурманскага совета Юр'евым, які меў месца ў другой палове красавіка 1918 года, г. зн. адносіцца к пачатку здрадніцкай дзейнасці Мурманскага совета, якая аблягчалася і заахвочвалася авантурыстычнай палітыкай Троцкага.

У спецыяльнай тэлеграме Троцкі абавязваў Мурманскі совет «прыняць усякую садзейнасць саюзных місій». Гэта заахвочвала контррэволюцыйных царскіх афіцэраў, якія карысталіся неабмежаваным уплывам на палітыку Мурманскага совета, і паслужыла апраўданнем ганебнага супрацоўніцтва совета з інтэрвентамі.

Другі дакумент—запіска Леніна—апошняе папярэджанне Юр'еву адказ на яго неаднаразовыя зап[ытанні], у якіх Юр'еў прадаўжаў а[д]стойваць неабходнасць супрацоўні[ц]тва з «саюзнікамі», не гледзячы [на] адкрытыя варожыя выступленні супроць Совецкага ўрада.

Трэці дакумент — запіска Леніна адрасаваная Кедраву, быўшаму к[а]мандуючаму Паўночна - ўсходн[ім] фронтам. Паўночна-ўсходні фро[нт] меў два асноўныя напрамкі: 1) [па] лініі чыгункі Волагда—Арха[н]гельск і 2) па рацэ Паўночнай Дз[ві]не (ад Катласа да Вагі).

У сувязі з атрыманымі вестка[мі] аб накіраванні ў Архангельск у[р]дамі Антанты вялікіх ваенных с[іл] Ленін трэбаваў прыняць рэальны[я] меры для адбіцця магчымага н[а]ступлення інтэрвентаў.

СТАТУТ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ НАТХНЯЕ КАЛГАСНЫЯ МАСЫ НА БАРАЦЬБУ ЗА ВЫСОКІ УРАДЖАІ

ЗМАГАЦЦА ЗА РЭКОРДНЫ ЎРАДЖАЙ

АДНААСОБНІКІ УСТУПАЮЦЬ У КАЛГАСЫ

МАЗЫР, 19. (Па тэлефону ад карэсп. «Звязды»).

18 лютага ў калгасе «Совец-... зарослых хмызняком сенажацей. Пачатыя ў мінулым годзе меліярацыйныя работы (пракапана

З РАДАСЦЮ СУСТРЭЛІ ДЭЛЕГАТКУ

ты бессаромна грабілі багацці совецкай Поўначы, а тое, што яны не паспявалі разграбіць, яны аддавалі агню і мячу.

Захват Мурманска і Архангельска войскамі Антанты адбыўся таксама пры суўдзеле тагочаснага мурманскага совета і яго старшыні Алексеева-Юр'ева. Кіраўнікі сове-

ся на злучэнне з паўночнай контрэволюцыяй. Пачалася барацьба за Вятку, куды, па ініцыятыве Леніна, Цэнтральны Камітэт паслаў таварыша **Сталіна.** Пераможны бой Чырвонай арміі пад Вяткай рашыў таксама і зыход барацьбы на Паўночным фронце.

Працоўныя совецкай Поўначы памятаюць гэтыя гераічныя гады.

лу. Мы напамінаем не ў меру прыткім «завяявальнікам» і іх адвакатам словы таварыша Сталіна «Няхай не наракаюць на нас паны буржуа, калі яны на другі дзень пасля такой вайны не далічацца некаторых блізкіх ім урадаў, зараз благапалучна царствуючых «мілас цю божай»...

(Перадавы артыкул «Праўды»).

Чырвоная кніга імя XI усебеларускага з'езда советаў

Разгарнуўшыйся ў Беларусі вытворчы паход імя VII усесаюзнага і XI усебеларускага з'ездаў советаў даў вялікія станоўчыя рэзультаты.

Невычарпальны творчы ўздым і энтузіязм, з якімі працоўныя Совецкай Беларусі сустрэлі свае з'езды, выліліся ў новую магутную хвалю соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва на прадпрыемствах, у соўгасах і калгасах.

Пастановай прэзыдыума ЦВК БССР была арганізавана Чырвоная кніга імя XI усебеларускага з'езда советаў перадавых барацьбітоў соцыялістычнага будаўніцтва.

Падводзячы вынікі вытворчага паходу імя з'езда советаў, прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта пастанавіў занесці ў кнігу імя XI з'езда советаў лепшыя прадпрыемствы, соўгасы, калгасы, паказаўшыя ўзоры барацьбы за выкананне нашых планаў соцыялістычнага будаўніцтва.

Сёння мы публікуем у «Звяздзе» выпіску з Чырвонай кнігі, дзе занесены лепшыя калгасы, узорна правёўшыя работу па завяршэнню сельскагаспадарчага года.

На старонках Чырвонай кнігі ўжо ёсць значная колькасць прадпрыемстваў соўгасаў і калгасаў, выканаўшых у 1934 годзе датэрмінова свае планы, паказаўшых тым самым узоры комуністычных адносін да працы.

Старонкі Чырвонай кнігі імя XI з'езда советаў БССР будуць сістэматычна публікавацца ў «Звяздзе».

Права быць занесеным у Чырвоную кнігу маюць толькі тыя прадпрыемствы, соўгасы і калгасы, якія сапраўды на справе з'яўляюцца лепшымі змагарамі за соцыялістычнае будаўніцтва.

На старонкі Чырвонай кнігі пакуль яшчэ занесены прадпрыемствы, калгасы і соўгасы, паспяхова завяршыўшыя праграму работ у 1934 годзе.

У бліжэйшы час мы будзем публікаваць на старонках газет такія прадпрыемствы, соўгасы і калгасы, якія з поспехам выконваюць заданні трэцяга года другой пяцігодкі.

Толькі ўдарнай большэвіцкай работай, толькі комуністычнымі метадамі працы, соцыялістычным спаборніцтвам і ўдарніцтам можна заваяваць ганаровае месца ў Чырвонай кнізе.

Большэвіцкі абавязак кожнай партыйнай, совецкай, гаспадарчай, прафесіянальнай, комсамольскай арганізацыі змагацца за права быць занесеным у Чырвоную кнігу імя XI усебеларускага з'езда советаў.

Соцыялістычнае спаборніцтва БССР з Заходняй вобласцю павінна ператварыцца ў масавае спаборніцтва прадпрыемстваў, раёнаў, сельсоветаў, калгасаў, соўгасаў за датэрміновае і высокаякаснае выкананне нашых планаў, за большэвіцкую падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы.

Для таго, каб з поспехам выканаць нашы планы, патрэбна неаслабная большэвіцкая барацьба за аўладанне і асваенне тэхнікі. Можна было-б прывесці нямала прыкладаў з работы прадпрыемстваў, соўгасаў і калгасаў, якія сведчаць аб тым, што там, дзе людзі аўладалі тэхнікай, дзе сапраўды выхоўваюцца большэвіцкія кадры, дзе разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва, там поспех справы забяспечан.

Тав. **Сталін** у гутарцы з металургамі сказаў: «...Галоўнае цяпер у людзях, аўладаўшых тэхнікай. Але з гэтага вынікае, што калі раней аднабока рабілі нажым на тэхніку, на машыны, то зараз нажым трэба рабіць на людзей, якія аўладалі тэхнікай. Гэтага патрабуе наш лозунг аб тэхніцы. Трэба берагчы кожнага здольнага і разумеючага работніка, берагчы, вырошчваць яго. Людзей трэба клапатліва і ўважліва вырошчваць, як садоўнік вырошчвае аблюбаванае пладовае дрэва».

Гэта ўказанне вялікага правадыра нашай партыі тав. **Сталіна** з'яўляецца баявой праграмай для работы ўсіх партыйных, совецкіх, профсаюзных, комсамольскіх арганізацый, для кожнага большэвіка.

І іменна пад кутом погляду выканання ўсіх нашых планаў, пад кутом аўладання тэхнікай і будуць заносіцца ў Чырвоную кнігу прадпрыемствы, соўгасы і калгасы. Мы зараз сталі напярэдадні веснавой сяўбы. Задача заключаецца ў тым, каб узорнай падрыхтоўкай і завяршэннем веснавой сяўбы заваяваць у спаборніцтве абласцей і рэспублік перадавое месца. Мы для гэтага маем усе ўмовы. Трэба толькі па-большэвіцку працаваць, па-большэвіцку авалодваць тэхнікай вытворчасці.

Сёлета мы павінны лепш і высокаякасней правесці сяўбу, чым летась. Сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі з'яўляецца ключом да гэтага. Задача партыйных арганізацый заключаецца ў тым, каб узначаліць узрослую актыўнасць калгасных мас на барацьбу за паспяховую падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы.

Соцыялістычнымі метадамі працы — соцыялістычным спаборніцтвам і ўдарніцтвам пранізаць усю нашу работу, узяць адстаючых на буксір, падцягнуць адстаючых да ўзроўню перадавых. Такава задача.

Справа гонару кожнай партыйнай, совецкай, профсаюзнай, комсамольскай арганізацыі быць занесенымі ў Чырвоную кнігу.

Справа гонару кожнага працоўнага нашай рэспублікі заваяваць ганаровае месца ў спісе перадавікоў.

Ні аднаго адстаючага прадпрыемства, соўгаса, калгаса — такі павінен быць лозунг. Заваяваць месца ў Чырвонай кнізе могуць толькі лепшыя з лепшых. Для гэтага патрэбна толькі адно: павысіць сваю рэволюцыйную пільнасць, аўладаць тэхнікай, працаваць так як вучыць нас найвялікшы геній чалавецтва — вялікі **Сталін.**

Паслухаць свайго дэлегата на 2-м усесаюзным з'ездзе калгаснікаў-ўдарнікаў **Праскоўю Серафімаву** сабраліся не толькі свае калгаснікі. У школу калгаса «Ўсходы Леніна» сабралася сёння шмат народу з суседніх калгасаў «Чырвоныя Кандрашы», «Чырвоная Дуброва», «Заветы Леніна». Прышло таксама і чалавек 50 аднаасобнікаў.

Праскоўі Серафімавай далі слова пасля таго, як усім сходам зачыталі прыняты з'ездам статут сельскагаспадарчай арцелі. Радасна спаткалі свайго дэлегата калгаснікі.

— З'езд быў для мяне вялікай школай. І не толькі для мяне. Вось і **СТАЛІН** наш увесь час прымаў удзел у рабоце з'езда.

— Па праўдзе скажу, што мне сорамна было таварышу Сталіну ў вочы глядзець, калі бывае хто з дэлегатаў выступіць ды скажа, што ў іх на працадзень прыходзіцца зерневых 20 кілограм ці 40, а то і 90, як у калгасе імя Бялоцкага ў Паўночна-Асецінскай аўтаномнай вобласці. А мы з нашай Беларусі, самае большае, што маглі расказаць, гэта аб 8-мі кілограмах. Ці вось тут старшыня калгаса **Старавойтаў** расказвае, што мы ўсім калгасам прадалі дзяржаве 480 пудоў хлеба. А на з'ездзе адна калгасніца заявіла, што яна разам з мужам прадала дзяржаве са сваіх працадзён 432 пуды. А хіба мы таксама не маем такіх магчымасцей?

Уважліва слухаюць калгаснікі пра сталінскі статут заможнага жыцця, распрацаваны з'ездам, пра далейшыя шляхі калгаснага будаўніцтва. Уважліва слухае сход пра рост краіны, рост нашай чырвонай сталіцы — Масквы, пра метрапалітэн.

Бурнымі воплескамі адабраюць калгаснікі даклад свайго дэлегата. Адзін за другім выступаюць яны цяпер са сваімі думкамі, як ажыццявіць пастановы з'езда советаў, як працаваць па новаму статуту.

І відаць з выступленняў, што яшчэ ніколі ў жыцці калгаса ўсе так не клапаціліся аб гатунковым насенні, аб яго ўсхожасці, аб угнаенні зямлі і аб добрым плузе, як сёлета, як цяпер, калі вырашаецца поспех барацьбы за высокаякасную сяўбу, за рэкордны ўраджай.

НЕЙДЛІН.

Полаччына.

18 лютага ў калгасе «Совецкая Беларусь», Зеляноцкага сельсовета, распрацоўваўся новы статут сельгасарцелі. Акрамя калгаснікаў на сходзе прысутнічалі і аднаасобнікі. Асаблівую актыўнасць праявілі жанчыны, якіх было на сходзе больш, чым мужчын.

Статут быў праслуханы з вялікай увагай. Пасля разгарнуліся спрэчкі. **Усе выступаўшыя аднадушна віталі новы статут і падкрэслівалі вялікую ролю яго ў справе далейшага ўздыму калгаснай вытворчасці і паляпшэння жыцця калгаснікаў.**

З асаблівым задаваленнем калгаснікі сустрэлі пункт, у якім сказана, што ў палескіх раёнах БССР кожны калгасны двор можа мець у асабістым карыстанні 2—3 каровы і акрамя таго, маладняк, ад двух да трох свінаматак з прыплодам, ад 20 да 25 авечак, неабмежаваную колькасць птушкі, трусоў і 20 вулляў.

У калгасе шмат забалочаных і рацыйныя работы (пракапана 2500 метраў канаў) ужо далі некаторыя рэзультаты. Там, дзе раней вада не давала іншы раз знімаць адзін укос, летась былі зняты два ўкосы. Сход пастанавіў сёлета яшчэ з большай энергіяй узяцца за асушку і ачыстку лугоў.

Аднадушна віталі калгаснікі і пункт новага статута аб прадастаўленні чэсным аднаасобнікам, уступаючым у калгас, растэрміноўкі па ўзносу насення і сродкаў на каня, калі ў яго няма апошняга.

На тэрыторыі калгаса яшчэ ёсць аднаасобныя гаспадаркі. Многія з аднаасобнікаў не ішлі ў калгас толькі таму, што ад іх патрабавалася ўнесці адразу сродкі на каня і насенне.

Зараз тры аднаасобнікі падалі ўжо заявы аб прыёме іх у калгас. Паступаюць заявы ад аднаасобнікаў аб прыёме ў іншыя калгасы раёна (імя Фрунзе, «Комінтэрн» і інш.).

ФРАЛОЎ.

Адабраюць новы статут

БАРЫСАЎ. (Карэспандэнт «Звязды»).

Па ўсіх калгасах раёна абмяркоўваюцца матэрыялы 2-га ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ўдарнікаў і прыкладны статут сельгасарцелі. Новы статут с.-г. арцелі сустракае самае найлепшае адабрэнне калгаснікаў і калгасніц і адзначаецца практычнымі справамі.

У калгасе **«Бядняцкая перамога»** на распрацоўцы даклада тав. **Якаўлева** прысутнічала больш 100 чалавек. На сходзе былі таксама і аднаасобнікі.

65-гадовы калгаснік **Мілюк Даніла** падкрэсліў вялікае значэнне раздзелу новага статута аб увядзенні севазваротаў і лепшай апрацоўцы зямлі.

У Касцюкоўскім сельсовеце, у сувязі з распрацоўкай матэрыялаў з'езда пачаўся новы прыліў у калгасы. За апошнія дні ў адказ на рашэнні з'езда ў калгасы ўступіла 80 новых гаспадарак аднаасобнікаў. У Лошніцкім сельсовеце ўступіла ў калгасы 20 аднаасобных гаспадарак. Такая-ж з'ява назіраецца і ў радзе іншых сельсоветаў.

ЧЫКУН.

У аснове ўвагі— барацьба за ўраджай

ПОЛАЦК. (Кар. «Звязды»).

Масавая прапрацоўка статута разгарнулася па ўсіх калгасах Полацкага раёна. Райком КП(б)Б мабілізаваў увесь раённы актыў, які ў гэты дзень выехаў у калгасы раёна для дапамогі ў прапрацоўцы статута. **З вялікім уздымам сустракаюць калгаснікі сталінскі статут заможнага жыцця.**

— Гэты статут ёсць паказальнік росту нашых калгасаў,—гаворыць калгаснік калгаса «Ўсходы Леніна» тав. **Шлюбскі.** У адзнаку новага статута ўсе калгаснікі мабілізаваліся на завяршэнне падрыхтоўкі і высокаякаснага правядзення веснавой сяўбы.

У калгасе «Пролетарый», Арлейскага сельсовета, пры прапрацоўцы статута 7 аднаасобнікаў падалі заявы аб уступленні ў калгас. 25 гаспадарак падалі заявы ў калгасы Замшанскага сельсовета, 14 аднаасобных гаспадарак вёскі Дзевіча, распрацаваўшы статут, **арганізавалі новы калгас імя 2-га ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў.**

За апошнія дні ў калгасы раёна ўступіла больш 80 гаспадарак.

НЕЙДЛІН.

МАГІЛЕЎ. (Кар. «Звязды»).

Сёння прыехала ў калгас **«Комінтэрн»** доўга чаканая госця - дэлегатка 2-га ўсесаюзнага з'ез калгаснікаў-ударнікаў **Параска Вячыстая.**

Калгаснікі радасна спатка сваю дэлегатку і літаральна з сыпаюць яе пытаннямі: аб Маскве, аб тав. **СТАЛІНЕ,** аб калгас і калгасніках іншых рэспублік т. д. Вячыстая не паспявае расказваць аб сваіх уражаннях і а казваць на пытанні. Яна з захапленнем успамінае метро, аб ты як таварыш **Сталін** гутарыў калгасніцамі. Цяпер тав. Вячыст з нецярплівасцю чакае схода, ка будзе рабіць справаздачу пер калгаснікамі Чырвонапольска сельсовета.

В. Д.

Павялічым даходнасць калгас

З небывалай актыўнасцю пр ходзіць прапрацоўка прыкладна статута сельскагаспадарчай арце па калгасах **Самахвалавіцка** сельсовета, Менскага раёна.

У адказ на новы статут калга нікі ўзялі на сябе самаабавяз цельствы аб поўным захаванні м ладняка прыплоду 1935 года, п велічэнні сярэдняга ўдою мала ад кароў. Да 1-га сакавіка по насцю заканчваецца падрыхтоў да сяўбы. **Статут сельскагаспада чай арцелі ўзнімае калгаснікаў н барацьбу за высокі ўраджай.**

Старшыня сельсовета

ДАЛІДОВІЧ.

Пашыраецца новы прыліў

ЧЭРЫКАЎ. (Кар. «Звязды»)

Ва ўсіх калгасах раёна прах дзіць распрацоўка прыкладна статута сельскагаспадарчай арц лі. У калгасе «Чырвоны Октябр Ветрынскага сельсовета, калі ажыўленнем абмяркоўвалі пунк статута аб жывёлагадоўлі, яку можа трымаць у сваім карыстан кожны калгаснік, выступіў был батрак тав. **Коцаў.** Ён раска заў аб сваім ранейшым аднаасо ніцкім поўгалодным жыцці і ц перашнім жыцці новым, заможны у калгасе. У гэтым годзе Коца атрымаў на выпрацаваныя прац дні 137 пудоў хлеба і 400 пудо бульбы. Калгас дапамог Коцаў набыць карову, 8 свіней, 5 ав чак і пабудаваць новую хату.

На гэтым сходзе прысутніча 6 аднаасобнікаў, яны тут-жа п далі заявы аб прыёме іх у калга

У калгасе «Гігант» у часе пр працоўкі статута падалі заявы аднаасобнікі.

ФОНКАЦ.

Чырвоная кніга

імя XI Усебеларускага з'езда саветаў

Пастановай прэзідыума Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР за ўзорныя паказчыкі работы, поспехі ў правядзенні палітычна-гаспадарчых кампаній, выкананне планаў соцыялістычнага будаўніцтва заносяцца ў чырвоную кнігу імя XI усебеларускага з'езда саветаў наступныя калгасы:

1. Калгас **«10-ты з'езд саветаў»** (Зубаўскі сельсовет, Аршанскага раёна)— за значнае павышэнне ўраджайнасці ў выніку ўжывання агратэхнічных мерапрыемстваў, выкананне хлебапаставак 10 жніўня 1934 года, узорную пастаноўку жывёлагадоўлі поўнае выкананне ўсіх абавязкаў перад дзяржавай, павелічэнне выдачы сельскагаспадарчай прадукцыі на працадзень (4 кгр. зярна і 11 кгр. бульбы).

2. Калгас **«Чырвоны бор»** (Вялікаборскі сельсовет, Хойніцкага раёна, арганізаваўся ў 1931 г. у складзе 40 гаспадарак, вырас к 1935 г. да 266 гаспадарак) — за датэрміновае выкананне ўсіх абавязкаў перад дзяржавай, добры догляд жывёлы, скарачэнне адыходаў па буйнай рагатай жывёле да 1,8 проц. надзяленне 30 гаспадарак цёлкамі, поўную засыпку насенных і страхавых фондаў, узмацненне працоўнай дысцыпліны, добрую работу дэпутацкай групы.

3. Калгас **«Чырвоная зорка»** (Чырвонаслабодскага сельсовета, Барысаўскага раёна)—за добрае правядзенне ў скарочаныя тэрміны пасеўнай, прапалачнай, і ўборачнай кампаній, поўнае ўкамплектаванне жывёлай МТФ і СТКФ, ачыстку і засыпку насенных і страхавых фондаў, ліквідацыю бескароўных гаспадарак, паляпшэнне сенажацей, пабудову электрастанцыі, добрую работу яслей.

4. Калгас **«Гігант»** (Трэскага сельсовета, Слуцкага раёна) — за ўзорнае правядзенне пасеўнай і ўборачнай кампаній, за ўзорную праполку пасеваў, за выкананне і перавыкананне абавязковых паставак дзяржаве, за продаж хлеба і бульбы дзяржаве звыш арыентыровачных лічбаў, ліквідацыю бескароўных гаспадарак, будаўніцтва, выкананне і перавыкананне планаў злучнай кампаніі, увядзенне індывідуальнай здзельшчыны, засыпку фондаў, павелічэнне вагі працадня, добрую пастаноўку палітвыхаваўчай работы.

5. Калгас **«Росна»** (Расняпскага сельсовета, Сенненскага раёна) — за ўкамплектаванне 3-х буйных ферм — буйнай рагатай жывёлы, свінагадоўчай і аўцагадоўчай, поўнае і своечасовае выкананне абавязкаў перад дзяржавай, выкананне ільнозагатовак да 1 лістапада 1934 г., мабілізацыю сродкаў (пазыка на 9.000 руб. грошы ўнесены), арганізацыю клуба і кіно.

6. Калгас **«Дзяржынск»** (Роўна-Слабодскага сельсовета, Рэчыцкага раёна) — за высокаякаснае і тэрміновае правядзенне веснавой і асенняй пасеўнай кампаній, поўнае выкананне заданняў па дорбудаўніцтву, лесазагатоўках і вывазцы лесу, ўкамплектаванне СТФ, нязначны адыход маладняка, арганізацыю ўзорнай фермы, разгортванне соцспаборніцтва і ўдарніцтва, увядзенне прэміяльнай здзельшчыны, павелічэнне ўдзельнай вагі працадня.

7. Калгас **«Надзея»** (Малеўкаўскага сельсовета, Брагінскага раёна, арганізован у 1920 годзе).—за ўкамплектаванне жывёлай і добры догляд яе, значнае павелічэнне ўраджайнасці, набыццё складаных сельскагаспадарчых машын, датэрміновае выкананне абавязкаў перад дзяржавай, засыпку насенных і страхавых фондаў, значнае павелічэнне колькасці сельскагаспадарчых прадуктаў на працадзень, радыёфікацыю калгаса, ліквідацыю бескароўных гаспадарак.

8. Калгас **«Слава»** (Пагарэльскі сельсовет, Асіпавіцкага раёна) — за значную работу ў галіне ўзняцця ўраджайнасці і арганізацыі працы, значныя поспехі ў галіне жывёлагадоўлі, добрае будаўніцтва розных гаспадарчых пабудоў, узорнае і своечасовае правядзенне сельска-гаспадарчых кампаній і выкананне абавязкаў перад дзяржавай, разгортванне палітасветнай работы, увядзенне прэміяльнай здзельшчыны.

КАЛГАСНАЯ ЎЗАЕМАПРАВЕРКА—МАГУТНЫ ВАГАР У ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ

ПАВЕРЫЛІ АШУКАНЦУ

БАРЫСАЎ. **(Карэсп. «Звязды»).**

Прыямінская МТМ павінна адрамантаваць трактары Прыямінскай, Крупскай і Бярэзінскай МТС. Адрамантована на сёнешні дзень толькі 29 трактараў. Між тым, МТМ мела ўсе магчымасці да 15 лютага скончыць рамонт.

Дырэктар МТМ **Куцаножкін** сістэматычна ашуквае кіруючыя раённыя арганізацыі. На бюро райкома партыі чатыры разы ставіўся даклад Куцаножкіна аб ходзе рамонту трактараў і кожны раз Куцаножкін кляўся, што «ў бліжэйшыя дні рамонт будзе закончан».

11 студзеня бюро райкома запісала ў сваёй пастанове: «Прыняць да ведама заяву тав. Куцаножкіна, што рамонт трактараў будзе скончан 5—7 лютага». Прайшла дэкада пасля абяцанага тэрміну, а **частка трактараў яшчэ стаяць неадрамантаванымі.**

Куцаножкіна гэта аднак не хвалюе. Ён знаходзіць новыя «аб'ектыўныя» прычыны, каб яшчэ раз ашукаць даверлівых кіраўнікоў раёна.

У чым-жа сапраўдная прычына зрыву рамонту ў Прыямінскай МТМ?

Першае — адсутнасць працоўнай дысцыпліны, агідная расхлябанасць. Папойкі, спазненні і нявыхад на работу сталі звычайнай з'явай у майстэрні.

7 лютага, напрыклад, адказны за тэхнагляд **Немчанка**, токар **Герасімовіч**, заліўшчык падшыпнікаў **Тухшо** і трактарыст **Смаґнцэр** п'янствавалі цэлую ноч, а назаўтра не вышлі на работу, чым сарвалі амаль увесь рабочы дзень МТМ. П'яніцы і прагульшчыкі да адказнасці не прыцягваюцца.

Усё гэта, зразумела, адбіваецца не толькі на тэмпах, але і на якасці рамонту. Перакосы шатуноў, зазоры клапанаў, перакосы шлангаў—самая звычайная з'ява. **Крупская МТС два разы адмовілася прыняць «адрамантаваныя»** ...

ШТО МЫ ВЫЯВІЛІ Ў КАЛГАСЕ ІМЯ ВАРАШЫЛАВА

Калгас імя ВАЛАДАРСКАГА, Магілеўскага раёна, вылучыў брыгаду для праверкі гатоўнасці да сяўбы ў суседнім калгасе імя ВАРАШЫЛАВА. Ніжэй мы друкуем пісьмо гэтай брыгады.

Прыехаўшы ў калгас **імя Варашылава,** мы сабралі калгасны актыў і расказалі яму аб мэце нашага прыезду. Прынялі нас не вельмі радасна, але паказаць гаспадарку не адмовіліся.

Перш за ўсё мы накіраваліся да свірнаў, дзе захоўваецца насенне. Тут нам адразу кінулася ў вочы тое, што за насенне адказваюць... тры калгаснікі. Такая абязлічка, зразумела, нічога добрага не можа прынесці. Насенне дрэнна ачышчана: у пшаніцы і ячмені шмат аўса, а лён напалову змешан з жытніцай, свінакропам і інш. пустазеллем.

Вельмі нядобра з падрыхтоўкай цяглавай сілы да вясны. Корм у коней — пад нагамі, коні не чысцяцца. Амаль усе коні ніжэй сярэдняй упітанасці.

Што-ж датычыць збруі, то тут поўная неразбярыха, калі не проста злачынства. Дагэтуль не пачалі рамантаваць збрую. Ды і невядома, ці ёсць што рамантаваць, бо збруя знаходзіцца ў хатах асобных калгаснікаў і аб ёй ніхто нічога не ведае. Такое-ж становішча з калёсамі.

Сельгасінвентар у калгасе не рамантуецца. Сявярка і плуг знаходзяцца пад снегам.

Калгас яшчэ не пачынаў вывазку торфу.

Калі мы сталі абмяркоўваць з варашылаўцамі свае ўражанні, нам удалося выявіць прычыны запушчанасці, неахайнасці і безгаспадарчасці ў калгасе.

Прычына гэта вось якая: на чале калгаса стаяць не кіраўнікі, а «шляпы». Старшыня тав. **Корапаў** вось ужо шосты дзень кудысці паехаў, а намесніка сабе не пакінуў.

Наш вывад такі: падрыхтоўку да вясны ў калгасе імя Варашылава трэба пачаць з замацавання кадраў, з устанаўлення дысцыпліны, з наладжвання кіраўніцтва.

Брыгада калгаса імя Валадарскага калгаснікі: ПАХО- ...

Дэлегат Другога ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў т. ШАПАРАЎ К. І. — калгаснік калгаса імя Молатава, Веткаўскага раёна.

ТРАКТАРЫ ПАТРАБУЮЦЬ паўторнага рамонту

У МТМ соўгаса «Ялова», Быхаўскага раёна, прыехала камісія з соўгаса «Вейна» для прыёмкі адрамантаваных трактароў. Старшы механік **Драздоў** клапатліва сустрэў дэлегацыю:

— Трактары вашы гатовы, — заявіў ён.

Камісія прыступіла да прыёмкі. Пры праверцы трактароў выявілася, што **рамонт праведзен няякасна. 16 шатунных укладышаў аказаліся зусім непрыгоднымі.** Усе трактары патрабавалі паўторнага рамонту.

Драздоў прабаваў супакоіць камісію: «Вясну адпрацуюць».

Аднак, камісія выявіла злачынныя адносіны да рамонту з боку загадчыка МТМ **Драздова.** На вытворчай нарадзе рабочых МТМ гэта стала прадметам дэтальнага абгаварэння. Трактарысты **Мінчыловіч і Сідарэнка** ўказалі, што Драздоў замест правільнай арганізацыі працы займаецца адміністраваннем. Калі яны выявілі дэфекты ў рамонце трактароў, Драздоў адказаў: «Не ваша справа, я гэтыя дэфекты дапускаю» і выгнаў іх з майстэрні.

М. ПІНСКІ.

КЛАСАВАЯ НЕПРЫМІРЫМАСЦЬ І ПАЛІТЫЧНАЯ ЗАВОСТРАНАСЦЬ— БАЯВЫЯ ЗАДАЧЫ БОЛЬШЭВІЦКАГА ДРУКУ

Дэлегаты канферэнцыі—ля выстаўкі нізавога фабрычна-заводскага друку. Выстаўка гэта—мантаж лепшых і важнейшых артыкулаў, нумароў шматтыражак. Вытворчы паход імя VII з'езда саветаў; аўладанне тэхнікай; асваенне новых машын і фасонаў; выкрыццё контррэволюцыйнага трацкісцка-зіноўеўскага ахвосця—вось змест матэрыялаў. Сцены файе ўвешаны штодзёнкамі, сатырычнымі выданнямі заводскіх «краказдылаў» і т. д.

Зала пасяджэння. На п'едэсталах бюсты геніяў рэволюцыі— **Леніна і Сталіна.**

За сталом прэзідыума—загадчык аддзела культуры і прапаганды марксізма і ленінізма ГК КП(б)Б тав. **Літвін.** Ва ўступным слове ён спыняецца на значэнні VII з'езда саветаў і 2-га ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў. Ён гаворыць аб гнусным забойстве тав. **Кірава** і смерці тав. **Куйбышэва.** Канферэнцыя ўставаннем ушаноўвае памяць тт. **Кірава і Куйбышэва.**

Выбіраецца прэзідыум. Шумнымі апладысментамі сустракаюцца кандыдатуры таварышоў **Валковіча, Рыскіна, Хадасевіча, Коніка, Літвіна, Варончанка, Стэрніна, Хейфеца.** Усяго ў прэзідыум выбрана 17 чалавек, сярод іх—тт. **Алер, Памеранец, Шамрук, Эпельбаум** і інш.

Выбіраецца ганаровы прэзідыум. І калі называюць імя таварыша Сталіна, дэлегаты ўстаюць і наладжваюць бурную авацыю ў гонар любімага правадыра. Пад доўганезмаўкаючыя апладысменты ў ганаровы прэзідыум выбіраюцца тт. Сталін, Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Орджанікідзе, Чубар, Мікаян, Горкі і Гікало.

Канферэнцыя пасылае прывітальную тэлеграму таварышу Сталіну.

***

З дакладам аб выніках VII з'езда саветаў і задачах рабселькораў выступіў тав. **Варончанка.** Адзначыўшы гістарычнае значэнне рашэнняў VII усесаюзнага з'езда саветаў, тав. Варончанка спыняецца на задачах рабселькораў у барацьбе за ажыццяўленне гэтых рашэнняў. Многа ўвагі аддае дакладчык пытанням выкрыцця класава-варожых элементаў. Ён прыводзіць ... «Кастрычнік» («Окцябр»), якая змясціла пакаяннае пісьмо трацкісткі Фрыдлянд, але сама рэдакцыя вымушана была прызнаць гэта пакаянне няшчырым і ашуканчым.

— Умацаванне друку, выкарчоўванне трацкісцка - зіноўеўскага контррэволюцыйнага ахвосця—вось важнейшая задача рабселькораў. Палітычная завостранасць, непрымірымасць да класавых ворагаў, барацьба за якасць нашага друку —павінны быць у цэнтры ўвагі рабселькораў.

Спыняючыся на практыцы работы нізавога друку, тав. Варончанка адзначае, што рад рэдкалегій няўважліва адносяцца да справы, што прыводзіць к буйным палітычным памылкам (насценгазета арцелі «Пролетарый», шматтыражка мясцкома паравознага дэпо «Чырвоны чыгуначнік»). У Наркомасветы рэдактар насценгазеты пакорна прынёс насценгазету трацкісту Дунцу, і той выкрасліў матэрыял, які выкрываў трацкісцка-зіноўеўскіх контррэволюцыянераў.

— Дасканалы ўзор работы,—гаворыць тав. Варончанка,—паказаў друк завода імя Варашылава. Газета арганізавала масы рабочых на аўладанне тэхнікай. Але завод за невыкананне плана страціў пераходны сцяг. Гэта ганьба для рабкораў-варашылаўцаў.

***

— Першым у спрэчках выступіў тав. **Каган** (фабрыка «Октябр»). Друк «Окцябра» змагаецца за асваенне новых фасонаў. Ён паказвае жывых людзей, лепшых ударнікаў, іх работу і вопыт. Тав. Каган адзначае адсутнасць у цэнтральным друку аглядаў нізавога друку.

На заводзе імя Кірава,—паведамляе тав. **Грыб,**—арганізуецца вучоба рабкораў, створаны літгурткі.

Тав. **Мачальскі** (соўгас «Горкі-Абчак») гаворыць аб росце рабкораў соўгасаў. Спачатку ніхто не мог талкова напісаць артыкул. Цяпер карэспандэнцыі адзначаюцца канкрэтнасцю, дзелавітасцю, палітычнай накіраванасцю. Часамі рабкор яшчэ не падпісвае свайго прозвішча ў карэспандэнцыях, выкрываючых кулакоў, пабойваецца. Паступова і гэта боязнь адпадае. Чатыры кулакі, шкодзіўшыя гас-

прэміяльнай здзельшчыны.

9. Калгас **«Усход»** (Свіслацкі сельсовет, Асіпавіцкага раё- на) — за актыўны і паспяховы ўдзел у вытворчым паходзе імя з'езда саветаў, датэрміновае выкананне абавязкаў перад дзяржа- вай, вялікія поспехі на ўзняццю ўраджайнасці і рэкордныя ў раё- не ўраджаі, пабудову буйных гаспадарчых будынкаў, пабудову электрастанцыі і электрыфікацыю калгаса, арганізацыю палітас- ветнай работы.

10. Калгас **«Чырвоны ўдарнік»** (Галоўчынскі сельсовет, Бялы- ніцкага раёна)— за высокаякаснае і датэрміновае праводзенне веснавой і асенняй пасеўнай кампаній, поўнае выкананне абавяз- каў перад дзяржавай, павелічэнне ўраджайнасці, укамплектаван- не жывёлай, ацяпленне ўсіх хлявоў, добрую арганізацыю работы, здачу ільноваланка № 11.

11. Калгас **«Чырвоная зорка»** (Галоўчынскі сельсовет, Бялы- ніцкага раёна)—за высокаякаснае і своечасовае праводзенне па- сеўнай кампаній, павелічэнне ўраджайнасці, поўнае выкананне аба- вязкаў перад дзяржавай, укамплектаванне МТФ, ацяпленне хля- воў, здачу ільноваланка № 10,5, добрую арганізацыю працы.

12. Калгас **«Чырвонае аб'яднанне»** (Шыбецкі сельсовет, Ар- шанскага раёна) — за ўмацненне і ўкамплектаванне МТФ і СТФ, ліквідацыю адыходу маладняка, добрую падрыхтоўку да зімы, па- велічэнне ўдою малака, выкананне абавязкаў перад дзяржавай.

13. Калгас **«Лясная паляна»** (Лядневіцкі сельсовет, Аршан- скага раёна)—за значныя поспехі ў галіне жывёлагадоўлі—па- велічэнне стада, выкананне плана злучнай кампаніі, ліквідацыю адыходу маладняка, добрую падрыхтоўку да зімы, добрую работу малочна-таварнай фермы.

...ся прыняць «адраманітаваныя» трактары.

П. ЧЫКУН.

...дарскага калгаснікі: **ПАХОМАЎ, МІШКОЎ, ХАЎСТОЎ.**

М. ПІНСКІ.

ДЗВЕ ГРАФЫ, АДНА ДРУГУЮ АБВЯРГАЮЧЫЯ

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). У калгасах раёна не хапае 117 цэнтнераў ільносемя і 150 цэнт. насення канюшыны.

Загадчык гарза т. **Іваноў** супакойвае:

— У калгасах Рудакоўскага, Замастоцкага, Нікалаеўскага і іншых сельсоветаў ёсць каля 800 пудоў лішняга насення аўса і звыш 500 пудоў іншых культур. За кошт гэтых сельсоветаў калгасы маюць магчымасць набыць патрэбнае ім насенне канюшыны.

Маюць магчымасць! Але ці робіцца што-небудзь у гэтых адносінах? Абсалютна **нічога.** Наадварот, мясцовыя рэсурсы не толькі не скарыстоўваюцца, але злачынна знішчажаюцца. У калгасе **«Іскра Леніна»,** Шумянскага сельсовета, вялікая колькасць насеннай канюшыны ляжыць яшчэ на полі ў копах і псуецца. Калі-б гэту канюшыну ўбраць і абмалаціць, можна было-б атрымаць звыш 50 пудоў добрага насення. У гэтым-жа калгасе загніла і раскрадзена немалая колькасць насеннай вікі.

Кепска і з засыпкай насення зернавых. У графе «засыпана» хоць і значыцца «102 проц.», але ніжэй ёсць другая графа, якая абвяргае першую. Тут мы чытаем, што 2.440 цэнтнераў яшчэ не прапушчана праз трыер. Чаго-ж варта такая «засыпка»?

Ачыстка і сартаванне ільносемя зрываюцца. Калгасы Рудакоўскага сельсовета з 133 цэнтнераў ільносемя ачысцілі толькі 38 цэнтнераў, Вялікалятчанскага — з 83 цэнтнераў 35.

Апрабаванне насення раду калгасаў паказала надзвычай дрэнныя вынікі. У калгасе **імя Сталіна,** Рудакоўскага сельсовета насенне аўса аказалася 75-проц. усхожасці. У калгасе **«Колас»,** Нікалаеўскага сельсовета, насенне пшаніцы 88 проц. і яравога жыта — 84 проц. усхожасці.

На складзе Заготзярна ёсць у дастатковай колькасці насення і аўса і пшаніцы, аднак абмен з калгасамі не наладжан.

Так «угрунтаваны» на справе аптымістычныя настроі загадчыка горзямаддзела.

Вельмі неўцяшальныя даныя аб вывазцы гною. Па плану за зімовы перыяд трэба вывезці на поле 72.850 тон гною, вывезена-ж толькі 16.287 тон. Асабліва **адстаюць калгасы Вялікалятчанскага сельсовета,** якія замест 6450 тон вывезлі 317 тон гною, **Далжанскага** — замест 2.250 тон 171 тону і Машчанскага замест 4.500 вывезлі 442 тоны.

Арк. ЗАРУБЕЖНЫ

...факты. На фабрыцы «Комунарка» рэдактарам газеты была нейкі час трацкістка. Тры месяцы рэдагаваў газету завода «Большэвік» трацкіст **Швейдэль,** які скарыстоўваў яе для контррэвалюцыйнай трацкісцкай кантрабанды. Класавая пільнасць была прытуплена ў рэдкалегіі газеты фабрыкі «Ок- ...падарцы, выкрыты друкам ...

***

На першым пасяджэнні канферэнцыі ў Доме партактыва 20-га лютага выказалася 9 чалавек.

Учора ўдзень працавала секцыя калгасных карэспандэнтаў, дзе абмяркоўваліся задачы веснавой сяўбы.

***

На ўчарашнім вячэрнім пасяджэнні раённай канферэнцыі рабселькораў працягваліся спрэчкі па дакладу тав. Варончэнка аб выніках VII з'езда саветаў і задачах рабселькораў.

У спрэчках выступілі тт. Шуцкі (завод «Большэвік»), Рыхмановіч і Герцовіч (КІЖ). Шаўрук (завод імя Варашылава), Кісялёва (фабрыка «Октябр»), Кантаровіч (хлебакамбінат), Макрушыц (горспажыўсаюз), Фрыц (паравознае дэпо), Фінкельштэйн (завод Ланцугоў Галя), Калінік (Падгайскі сельсовет), Чаускі (рэдактар раёнай газеты), Эстэркін (рэдакцыя журнала «Большэвіцкі друк») і шмат іншых.

З вялікай прамовай выступіў рэдактар газеты «Звязда» тав **Стэрнін.**

Пасля спрэчак канферэнцыя прыняла адозву да ўсіх рабселькораў Менскага раёна.

На ўсебеларускі з'езд рабселькораў выбрана 30 дэлегатаў: тт. **Гікало, Валковіч, Рыскін, Конік, Варончэнка, Стэрнін, Хейфец, Літвін** і інш.

З заключнай прамовай перад закрыццём канферэнцыі выступіў загадчык аддзела культуры і прапаганды марксізма Менгаркома КП(б)Б тав. **Літвін.**

ЭДУАРД САМУЙЛЁНАК

ЛІТАРАТУРНЫ ПАРТРЭТ

Алеся Андрэеўна Гапановіч

Бываюць такія хвіліны, калі чалавек як-бы спыняецца і аглядаецца назад, у пражытае. Рэдка з кім гэта не здараецца на дарозе жыцця. Гэта патрэбна для параўнання. Гэта патрэбна для далейшай арыентыроўкі. Гэта патрэбна для замацавання на новых жыццёвых пазіцыях. І ад гэтага бывае і радасна і балюча, у залежнасці ад абставін.

У велічнай Калоннай зале Дома Саюзаў, сярод кветак і жалобных вянкоў, у засені схіленых сцягаў, ціха і сурова спаў у труне, склаўшы свае спрацаваныя рукі, большэвік Валерыян Куйбышаў. Дрыжэлі ў паветры велічныя акорды жалобных сімфоній, няспынным патокам рухаліся сотні людзей, што прышлі праводзіць у апошнюю дарогу лепшага сына партыі, правадыра і друга. Зменьвалася ганаровая варта. Разам з кіраўнікамі партыі і ўрада, разам з пролетарыямі Масквы сталі дэлегаты VII усесаюзнага з'езда саветаў. Значыць, уся краіна несла ганаровую варту.

І ціха падышла к труне высокая светлавалосая жанчына Алеся Андрэеўна Гапановіч, дэлегат з'езда саветаў. Ад імя калгаснікаў Савецкай Беларусі яна несла ганаровую варту. Супроць яе сталі дэлегаты з'езда — рабочыя прадпрыемстваў гарадоў Беларусі. Алеся Гапановіч нясмела паглядзела на велічны і спакойны твар Валерыяна Куйбышэва.

— Ой, як забалела маё сэрца. Як забалела сэрца маё, калі я ўбачыла мёртвага таварыша Куйбышэва. Каб ён мог чуць, я сказала-б яму: устань, таварыш Куйбышаў, паглядзі на нас, на наша гора ад утраты цябе, паглядзі на нашу радасць ад нашых перамог... Але ён не мог чуць... Пяць хвілін стаяла я над ім. Яны прайшлі хутка, але за гэты час мне многае ўспомнілася...

Алеся Гапановіч успомніла аб днях свайго дзяцінства. У Калоннай зале, у гуках урачыстай музыкі, у шолахах тысяч прыглушаных крокаў, атуленыя глыбокай жалобай яе ўласнай душы паўсталі гэтыя ўспаміны.

...У глыбокую восень 1918 года адыходзілі з Беларусі апошнія часці акупацыйных войск германскага імперыялізма. Адыходзячы, яны рабавалі, палілі, забівалі... І адзін з атрадаў адыходзіў праз вёску Сярэднікі, што на Случчыне. Салдаты рассыпаліся па ўсёй вёсцы. Яны адбіралі жывёлу і хатні скарб. І для таго, каб паралізаваць магчымае супраціўленне сялян, салдаты адшпільвалі ад паясоў гранёныя гр[illegible]ыя гранаты і кідалі іх куды папала: пад хаты, на агароды, у сады.

Ні адной шыбы не асталося ў хаце Андрэя Гапановіча, калі праз акно зазірнуў рудавусы, чырвонамордны фельдфебель. Ён убачыў вялізную сям'ю, што збілася ў куце хаты, ён убачыў малых дзяцей, што зайшліся ад страху. Але гэта не выклікала жалю ў бравага кайзераўскага бандыта. Ён пагразіў кулаком і нешта крыкнуў.

Салдаты ўварваліся ў двор. Яны грамілі прыкладамі дзверы хлява. Германскія салдаты хацелі сала. Яны хацелі адабраць ад Андрэя Гапановіча апошняга падсвінака. І яны сустрэлі адпор. Гапановіч і яго жонка адчайна абаранялі апошні скарб сям'і ў дзесяць душ. Тады фельдфебель выцягнуў з кабуры маўзер, спакойна прыцэліўся і стрэліў...

Трынаццацігадовая Алеся пачула глухі ўдар стрэла і працяжны енк. Яна пакінула дзяцей у хаце і выбегла на двор. На двары, раскінуўшы рукі, ляжала маці, а над ёю нахіліўся, намагаючыся ўстаць на нагах і пры гэтым узняць з зямлі жонку, Андрэй Гапановіч. Ён быў ранены ў бок і сцякаў крывёю. Алеся кінулася да маткі. І маці, перамагаючы адрантвенне смерці, у апошні раз глянула на дачку затуманеным і амаль непрытомным поглядам. Яна ўбачыла светлавалосую галаву свайго дзіцяці, хацела нешта сказаць, але здолела толькі ўзняць руку...

У гэты момант салдаты цягнулі з двара падсвінака.

Алеся бегла на другі канец вёскі да дзеда Несцера. Дзед Несцер быў майстрам «замаўляць кроў».

— Дзядулька, — сказала Алеся. — Дзядулька, хутчэй да нас. Немцы тату і маму паранілі.

Дзед Несцер падумаў і адказаў:

— Ідзі, дачушка, да хаты. Я сам сабе не вораг...

Калі Алеся прыбегла назад дадому, маці не было ў жывых. А бацьку потым вылечылі ў бальніцы ў Слуцку. Дзед Несцер хутка памёр, але доўга не магла дараваць яму Алеся тое, што ён адмовіўся ісці замаўляць кроў яе маці. Яна шчыра верыла ў сілу чараў дзеда Несцера...

Варта зменьвалася. Алеся Гапановіч уступіла месца другім. Пасля ўрачыстага суму Калоннай залы яе агарнуў шум вуліц сталіцы. Але яна яшчэ доўга думала аб тым, што навеяў ёй мёртвы і спакойны твар аднаго з тых, хто ўсе жыццёвыя сілы свае аддаў для шчасця і радасці такіх як Алеся, для таго, каб п'яны, азвярэлы найміт не ўварваўся з карабінам у руках у ціхі дом працоўнага чалавека.

І калі за сталом прэзідыума VII з'езда саветаў, акружаны саратнікамі, з'явіўся Сталін, калі на яго накіраваліся тысячы радасных і шчаслівых вачэй, калі гром авацыі страсянуў высокую залу, сярод дэлегатаў была Алеся Гапановіч, памочнік брыгадзіра чацвертай брыгады. Яна з любоўю і захапленнем глядзела на Сталіна, вялікага правадыра, імя якога носіць яе калгас.

Алеся шмат чаго зрабіла, каб вёска Сярэднікі стала заможным калгасам. Чатыры гады, не пакладаючы рук, працавала яна. І разам з ростам гаспадаркі, разам з ростам дабрабыту людзей рос у свядомасці свайй чалавек — Алеся Андрэеўна Гапановіч.

Алеся член сельсовета і райвыканкома, дэлегатка ўсебеларускага і ўсесаюзнага з'ездаў саветаў, дэлегатка другога ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў, памочнік брыгадзіра — адзін з лепшых кіраўнікоў калгаса. Яна не пазнае гора ўдавы старой вёскі. Яе любяць і паважаюць, яна поўнацэнны член грамадства.

У часе работы другога ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў у Маскву прышло пісьмо да Алесі. Пісалі калгаснікі чацвертай брыгады:

«Дарагая Шура!

Аб сваёй дачцы ты не клапаціся. Мы яе дагледзім як мае быць. А яшчэ, дарагая Шура, у нашай брыгадзе, як і ва ўсім калгасе, ўсё ў парадку і жывёла корміцца і сыцее».

Далей ідзе падрабязны пералік усіх гаспадарчых і асабістых спраў, якія здарыліся за час адсутнасці Алесі. Пры гэтым зроблена прыпіска: «А яшчэ цябе прэміравалі паўшубкам». Гэта за тое, што адказная па ільну Алеся давяла яго якасць да чатырнаццатага і шаснаццатага нумароў.

Алеся з гордасцю расказвае аб тым, што калгас набыў ад продажы хлеба грузавы аўтамабіль, з няменшай гордасцю яна гаворыць аб племянных матках конефермы калгаса, аб тым, што на працадзень вышла блізка чатырох кілограм зерневых, не лічачы астатняга. І затое аб сваёй рабоце яна гаворыць вельмі скромна. Яна пералічвае ўсе свае пасады і абавязкі і, між іншым, гаворыць:

— Улетку я хварэла шэсць тыдняў... Я адстала ў рабоце. Не хапала ў калгасе рабочых рук. Таму, як папраўлялася я, то блізка двух тыдняў працавала амаль круглыя суткі: удзень каля жняяркі, уночы — пры малатарні. Малацьба спыняецца досвіткамі. Я бягу на поле, на свой участак і кладуся спаць на снапы. Калі прыязджае машыніст, ён будзіць мяне, і пачынаем работу...

Так працавала лепшая ўдарніца калгаса, грамадскі работнік Алеся Гапановіч. І таму яна была дэлегатам усебеларускага з'езда саветаў і таму яна прымала ўдзел у рабоце ўсесаюзнага з'езда саветаў. Таму яна была ў ліку беларускай дэлегацыі на ўсесаюзным з'ездзе калгаснікаў.

Яна бачыла вялікага Сталіна і вітала яго. Яна слухала прамовы правадыроў народу і лепшых людзей яго. З ёю гутарылі тт. Чарвякоў. Петроўскі і Будзённы. З ёю гаварыў друг геніяльнага Леніна — Н. К. Крупская. Яна многа бачыла і перажыла, Алеся Гапановіч, яна ў думках прабегла свой шлях для таго, каб набыць больш сіл для далейшага жыцця і барацьбы.

Яна гаворыць аб тым, як будзе працаваць далей:

— Мы пабудуем прыгожанькі калгасны пасёлак. І дамы новыя пабудуем для ўсіх... Кожны калгаснік будзе мець не толькі карову, а нават пару цялят, і будзе мець і авец, і свіней, і птушку і ўсё, што трэба... Мы гэтага даб'ёмся.

Менск, 20 лютага. 1934 г.

ЯШЧЭ РАЗ АБ КУЛЬТУРЫ Ў ШКОЛЕ

У пачатку бягучага навучальнага года «Звязда» пісала аб тым, што: **«ва многіх яшчэ школах няма патрэбнай клапатлівасці аб маленькаму чалавеку—будучым грамадзяніне сацыялістычнай радзімы; няма патрэбнай клапатлівасці аб яго здароўі, аб прывіцці яму хоць-бы элементарнейшых культурных навыкаў».** (Гл. «На тэмы дня», у № 255 за 1934 год).

Ніхто не будзе адмаўляць, што ў гэтым годзе савецкае настаўніцтва з дапамогай шэфаў і бацькоў прарабіла вялікую работу па прывядзенню школьных будынкаў у чысты і культурны стан. Але зроблена гэта далёка не ўсюды. У рэдакцыю «Звязды» прадаўжаюць наступаць пісьмы, аўтары якіх з абурэннем расказваюць аб брудзе і некультурнасці, запаланіўшых некаторыя нашы школы.

«Школьны двор не падмятаецца, выграбных ям няма.

Класы і калідор надзвычай брудныя, сцены пакрыты павуціннем, плявацельніц і смеццевых яшчыкаў у школе няма. Адсутнічаюць вешалкі і вучні сядзяць на ўроках у польтах.

Кухня таксама ў беспарадку. Бака для вады няма і вада зліваецца ў бочку. Лушпіны ад бульбы валяюцца на кухні па некалькі дзён».

Так апісвае тав. **П. Капыловіч** «парадачкі» ў Сёмкава-гарадзецкай школе, Заслаўскага раёна, дырэктарам якой з'яўляецца тав. **Данілаў.**

Група вучняў з мястэчка Бярэзіна не менш ярка апісвае становішча вучнёўскага інтэрната:

«Як толькі настае вечар, вучні сядзяць па пакоях у цемнаце, пазбаўленыя магчымасці падрыхтоўвацца да ўрокаў. У інтэрнаце так холадна, што жыхары яго ніколі не раздзяваюць верхняй вопраткі і шапак. Гліна са сцен паабвальвалася і ў сценах прасвечваюць дзіркі. Па ўсяму дому заўсёды разносіцца смурод з прыбіральняў».

Ясна, што толькі **некультурнас-**

ЛЕСАВЫВАЗКІ

На 20 лютага вывезена лесу толькі 54 проц. плана

Кожную гадзіну саннай дарогі скарыстаць для хутчэйшага завяршэння лесавывазак

АПОШНЯЯ ДЭКАДА НЕ ДАЛА ПЕРАЛОМУ

На 20 лютага квартальны план вывазкі дзелавой драўніны выканан толькі на 54,1 проц. і дроў на 64,9 проц. Апошняя дэкада дала прыросту толькі 12 проц. квартальнага задання. Як відаць, мясцовыя арганізацыі не ўлічылі, што зараз рашаючыя дні лесавывазак і што ўзятыя тэмпы не забяспечваюць выканання плана да ўстаноўленага ўрадам тэрміну — 10 сакавіка.

Асабліва дрэнна працавалі **Асіпавіцкі, Віцебскі, Ельскі, Жыткавіцкі, Лельчыцкі, Шклоўскі, Нараўлянскі, Крычаўскі, Суражскі, Тураўскі, Клічаўскі, Лепельскі і Магілеўскі леспрамгасы.** Выкананне квартальнага плана ў іх хістаецца ад 32 да 42 проц. Асобна трэба адзначыць **Мсціслаўскі** раён, які выканаў квартальны план вывазкі лесу толькі на 15,7 проц., а дэкадны план толькі на 13 проц.

ЛІБЕРАЛЬНІЧАЮЦЬ З КЛАСАВЫМ ВОРАГАМ

АСІПАВІЧЫ. (Спец. кар. «Звязды»).

Раён не выходзіць з паласы ганебнага адставання ў загатоўцы і вывазцы лесаматэрыяла. Неаднаразовыя ўказанні ЦК КП(б)Б і СНК БССР не выконваюцца. Раённае кіраўніцтва не зрабіла адпаведных вывадаў і з тэлеграмы тав. **Гікало.** На 10 лютага план па леспрамгасу выканан: **па загатоўцы** будматэрыялаў на 33 проц., дроў—30,5 проц., **па вывазцы** будматэрыялаў—31,4 проц. і дроў—46 проц.

Увесь час цягнецца ў хвасцэ **Вязскі** лесаўчастак (загадчык тав. **Метнер**). Не злазіць з чорнай дошкі **Свіслацкі, Верайцоўскі, Градзянскі і Дзерацоўскі** сельсоветы. Загадчык леспрамгаса тав. **Зельдовіч** замест бальшавіцкай работы па ліквідацыі прарыву, кіруе лесавывазкамі з габінета—піша загады і цыркуляры.

Кулакі **Валодзька Д., Бабіна Д., Альферовіч Р., Русановіч Ф.** ад-

...ца толькі 14. Праўленне калгаса на чале з старшынёй т. **Яноўскім** злачынна бяздзейнічае.

Не лепш справа ў калгасе **«Комунар»** (старшыня т. **Солад**). Тут з дэкады ў дэкаду зрываецца дзяржаўнае заданне. Калгас **«Май»** выканаў план загатовак усяго на 24 проц. і вывазкі на 39 проц. Калгас **«Трактар»** па загатоўках лесаматэрыялаў план выканаў на 46 проц., а па вывазцы—на 42. У калгасе **«Бальшэвік»** норма штодзеннага задання выконваецца ўсяго на 50 проц. Замест пяці рэйсаў у дзень робіцца два. Брыгадзір па лесавывазках калгаса **«Новы мір» Слухоўскі** займаецца шкоднымі разважаннямі аб нерэальнасці планаў.

РК КП(б)Б і РВК выносяць вялікія пастановы аб дроваЛесазагатоўках, але не прымаюць практычных мер, забяспечваючых рэалізацыю гэтых пастаноў. Што робяць упаўнаважаныя райкома і райвыканкома ў сельсоветах і лесаўчастках у раёне ніхто не ведае. Судова-следчыя органы не

ПРАПОЙСК ПЕРШЫМ ВЫКАНАЎ КВАРТАЛЬНАЕ ЗАДАННЕ

ЦК КП(б)Б — тав. ГІКАЛО.
СНК БССР — т. ГАЛАДЗЕДУ.
РЭДАКЦЫІ «ЗВЯЗДА».

Прапойскі раён дзяржаўнае квартальнае заданне на лесавывазцы выканаў 20 лютага па строю 102 проц., дровах — 101 проц.

Вывазку прадаўжаем з разлікам выканання ў першым квартале гадавога плана.

Сакратар РК КП(б)Б КАВАЛЁЎ.
Старшыня РВК ЧОРНАБРОДАЎ.
Дырэктар леспрамгаса САПЕГА.

АЖЫЦЦЯЎЛЯЕМ ПРАПАНОВЫ тав. ТУФАРА

Прайшло дзве дэкады, як да нас звярнуўся праз «Звязду» лепшы лесаруб і сплаўшчык БССР т. **Туфар.** Ён заклікаў нас забяспечыць выкананне пастаноў партыі і ўрада аб лесавывазках. Вось мы і хочам расказаць, што мы зрабілі для рэалізацыі яго прапаноў.

Брыгада коннага транспарта **Брожскага** ўчастка, Бабруйскага леспрамгаса, Міхася **Ешчыка** перавыканала план вывазкі лесу. У студзені замест 228 куб. метраў яна вывезла 246. А чаму? Добрасумленна выконвалі свае абавязацельствы. Коні прымацаваны да брыгады. Конюх **Карнаван** своечасова корміць іх, чысціць і даглядае, таму яны моцныя, вынослівыя, возяць хутка і поўныя нормы.

Тав. **Міцкевіч,** работнік сплаву, ужо звязаў на 5 лютага 1800 куб. метраў дроў і 1.200 будаўнічай драўніны. З наступленнем сезона ён будзе працаваць над удасканаленнем свайго самаплаўнага каравана.

У парадку рэалізацыі пастаноў ЦК ВКП(б) мы бярэм шэфства над механізмамі. Будзем сачыць за поўным іх скарыстаннем. На працягу лютага нашы брыгады праверыць выкананне заключаных дагавароў з калгасамі і аднаасобнікамі. **Даб'емся масавага выезду ў лес і поўнай нагрузкі кожнай падводы.**

Брыгадзір коннага транспарта Бабруйскага леспрамгаса
М. Я. ЕШЧЫК.
Брыгадзір Петрыкаўскай сплаўканторы І. М. МІЦКЕВІЧ.

ЛЕСАРУБЫ І ВОЗЧЫКІ ПА-ЗА УВАГАЙ ПРОФАРГАНІЗАЦЫІ

ЧЭРВЕНЬ. (Спец. кар. «Звязды»)

Прафсаюзныя арганізацыі чэрвеньскага леспрамгаса абсалютна бяздзейнічаюць. Масавай работы сярод лесарубаў ніякай не праводзяць. Старшыня РК саюза лесасплаву **Тупіцын,** атрымаўшы за гэта вымову ад бюро РК БП(б)Б, заявіў дырэктару леспрамгаса т. Левіну:

— З-за цябе я атрымаў вымову. Цяпер працуй сам. Усё-роўна

калгаса імя Сталіна т. **Галко** гаворыць:

— Наш калгас выконвае заключаны дагавор з леспрамгасам на пастаўку падвод. Мы штодзенна высылаем у лес каля 40 фурманак. А вось колькі мы загатовілі і вывезлі лесу—не ведаем. Не ведаюць гэтага і самі начальнікі лесапунктаў.

Кіраўнікі лесапунктаў часта не ведаюць, што робіцца на месцах,

ВЫРАБ ЗАПАСНЫХ ЧАСТАК ПРАХОДЗІЦЬ НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧА

З МАКСІМАЛЬНАЙ НАГРУЗКАЙ ВЫКАРЫСТАЦЬ КОЖНЫ ДЗЕНЬ

Яшчэ ў IV квартале 1934 года кантора Белсельгасснаба заключыла індывідуальныя дагавары з заводамі Белметалтрэста на выраб запасных частак для пасеўных і глебаапрацоўчых машын. Тэрмін быў указан цвёрды—да 1 сакавіка поўнасцю закончыць заказ.

Але на заводах рашылі не спяшацца. Бабруйскі завод імя Сталіна (дырэктар **Казлоў**) яшчэ ў чацвертым квартале павінен быў выканаць 50 проц. задання—выпусціць 1.065 дэталей і да 28 студзеня адгрузіць іх 10 базам. Але-ж на заводзе толькі ў студзені 1935 года пачалі адліваць дэталі. Прайшло два месяцы. Завод ні адной дэталі яшчэ не адгрузіў.

Заводакіраўніцтва злачынна адносіцца да выканання такога адказнага задання. Як іначай можна расцэньваць такі факт, калі на складах завода знаходзіцца 2.500 дэталей, грузіць якія яшчэ і не збіраюцца.

Не лепш на магілеўскім заводзе імя Дзімітрава. На 20-га лютага завод выканаў 12 проц. задання па адгрузцы. Нядаўна менская база Белсельгасснаба атрымала 8 тон падшыпнікаў для сявярак і дыскавых боран, да якіх не хапае ўкладышаў і катушак. І толькі ў апошнія дні пачалі адгружаць па 40-50 катушак.

Самы буйны заказ атрымаў віцебскі завод «Чырвоны металіст» імя Кірава. Ён павінен выпусціць 27.500 дэталей к трактарным плугам. Да 15 студзеня завод нічога не выпускаў. На 20-га лютага план вырабу пяці асноўных дэталей выканан на 43,8 проц., а па ўтулках да калёс—на 26,2 проц.

Усе гэтыя факты гавораць аб тым, што кіраўніцтва заводаў лічыць заданні па запасных частках другараднай справай, і, як вынік, **на 20 лютага план выканан толькі на 24,4 проц.**

Да 1 сакавіка асталіся лічаныя дні. Дырэктары гэтых заводаў павінны забяспечыць поўнае выкананне задання па выпуску запасных частак да пасеўнай кампаніі. Усе магчымасці для гэтага ёсць. Па прыблізных разліках завод «Чырвоны металіст» імя Кірава можа за два тыдні выпусціць **1.000** аўтаматаў.

Трэба паспяшыць з выпускам нехапаючых дэталей для падшыпнікаў і, не адцягваючы ні аднаго дня, паступова адгружаць базам гатовую прадукцыю.

АДГРУЗКА ЗАПАСНЫХ ЧАСТАК ПРЫПЫНЕНА

ВІЦЕБСК. **(Карэспандэнт «Звязды»).**

Завод «Чырвоны металіст» імя Кірава студзеньскую праграму па выпуску запасных частак недавыканаў на **8,4** проц. Гэты прарыў з'явіўся вынікам безадказных адносін кіраўніцтва завода да выканання баявога ўрадавага задання.

Заводу неабходна выпусціць яшчэ **4.620** штук лемяхоў і **1.620** штук адвалаў да трактарных плугоў «Ад8» і «Адт8». Вытворчасць гэтых важнейшых дэталей у студзені месяцы зрывалася з-за недахопу ліставога жалеза. Зараз у ліставым жалезе недахвату няма. Аднак, выпуск гэтых дэталей яшчэ не наладжан.

...та не зроблена. Работа ідзе толькі ў дзве змены.

Пры адпаведным тэхнічным кіраўніцтве і барацьбе за якасць завод меў магчымасць даўно сконч ыць выпуск такіх дэталей, як дыскі аўтамата, утулкі правага кола і інш. Але гэтыя дэталі да трактарных плугоў адліваліся ў значнай ступені бракаванымі. Былі дні, калі бракаваных колаў пасля ліцця налічвалася каля 50 штук. Многа браку дае механазборачны цэх. Зараз апрацоўка гэтых дэталей наладзілася.

За апошні час Белсельгасснаб не даслаў заводу разнарадак, у выніку чаго **прыпынена адгрузка досыць значнай колькасці гатовых плугоў і запасных частак для трактарных плугоў.** Завод не раз зва-

цю кіраўнікоў і настаўнікаў гэтых школ выклікаецца такое агіднае, недапушчальнае ў совецкай краіне антысанітарнае становішча школьных будынкаў. Такіх людзей трэба разглядаць, як шкодзячых вялікай справе выхавання новага, фізічна здаровага, культурнага, аўладаўшага асновамі навук, самага шчаслівага ў гісторыі чалавецтва пакалення. Такіх людзей трэба адхіляць безадкладна ад дачынення да справы выхавання дзяцей і прыцягваць да суровейшай адказнасці.

«Школьны будынак павінен прадстаўляць сабой узор чыстаты, гігіенічнасці, культурнасці» — гэты лозунг, мы ўпэўнены, дзейсна падхопіць уся настаўніцкая грамадскасць, партыйныя і комсамольскія арганізацыі, якія прыкладуць усе намаганні для яго ажыццяўлення ўжо ў бягучым навучальным годзе.

Л. Р.

...мовіліся ад выканання цвёрдага задання па лесазагатоўках. Старшыня **Верайцоўскага** сельсовета тав. **Голанд** і начальнік лесаўчастка т. **Пармон** ліберальнічаюць з класавым ворагам, патураюць сабатажнікам. Кулакі **Кашагуб** і **Канапец** студзеньскае заданне выканалі на 75 проц. З 15 аднаасобных гаспадарак пасёлка **Ялцоўка**—ні адна не выканала плана. Не выконвае дзяржаўных заданняў аднаасобны сектар вёскі **Пратасевічы.**

Асобныя калгасы тармозяць выкананне дзяржаўнага задання: калгас **«Новая ніва»** павінен быў у студзені загатовіць 560 кбм. будматэрыялаў і 1.750 кбм. дроў, вывезці 870 кбм. будматэрыялаў і 2.300 кбм. дроў. Вывезена 236 кбм. будматэрыялаў і 983 кбм. дроў. Загатоўлена 192 кбм. будматэрыялаў і 330 кбм. дроў. Замест 30 падвод, у лес пасылаец- [illegible]. Судова-следчыя органы не прымаюць мер па прыцягненню злосных сабатажнікаў к судовай адказнасці.

У апараце леспрамгаса пануе расхлябанасць, ёсць шмат фактаў злоўжыванняў. Прыёмшчыкі лесаўчастка Жарноўка, **Тамінскі і Загароўскі** ашукваюць возчыкаў. Калгасніку **Берыту Рыгору,** які вытралёўваў 50 раўметраў дроў, яны выдалі квітанцыю толькі на 45 раўметраў. Такіх фактаў шмат.

Ніякіх прычын для адставання раёна і леспрамгаса ў лесазагатоўках і лесавывазкі няма. Трэба рашуча пакончыць з антыдзяржаўнымі тэндэнцыямі і гнілым лібералізмам да класава-варожых элементаў зрываючых планавае заданне. Патрэбна не парадная шуміха, не вялікія пастановы і дэкларацыі, а канкрэтная, баявая і аператыўная работа па арганізацыі працы.

БАР. ПЕРКОЎСКІ.

...ву. Цяпер працуй сам. Усё-роўна дапамагаць табе не буду.

Тупіцын чалавек паслядоўны ў сваіх дзеяннях. Ён пакінуў Чарвень і паехаў у Менск. А старшыні рабачкомаў Чэрвеньскага леспрамгаса, не атрымліваючы ніякіх указанняў ад РК саюза, спакойна адпачываюць. Старшыня рабачкома Зайцаўскага лесапункта **Грэк,** напрыклад, заявіў, што без указанняў РК саюза ён праводзіць работу сярод лесарубаў не будзе.

Чынэўнікі Зайцаўскага падучастка **Гук** і старшыня рабачкома **Грэк** не паклапаціліся своечасова падрыхтаваць памяшканні для лесарубаў і возчыкаў, канюшань для коней. Няма на ўчастку прадуктаў харчавання, фуражу. У выніку, людзі прымушаны ехаць за гэтым дамоў, трацяць на 8 дзён у месяц.

Нормы выпрацоўкі не даведзены да брыгад лесарубаў і возчыкаў. Калгасы не ведаюць, колькі ім патрэбна вывезці лесу, каб выканаць гадавое заданне. Старшыня ведаюць, што робіцца на месцах, як выконваюць свае абавязацельствы асобныя калгасы і вёскі. Калгас «Рэкорд» на 25 студзеня выканаў гадавое заданне па вывазцы будаўнічай драўніны на 70 проц., а па вывазцы дроў на 102 проц. Аднак, гэта не перашкодзіла начальніку Чэрвеньскага лесапункта **Старобінцу** назваць старшыню калгаса **Ганчарыка** сабатажнікам лесавывазкі.

Рабачкомы не праводзяць ніякай культурна-масавай работы сярод лесарубаў і возчыкаў. На ўчастках нельга знайсці ні аднаго нумара газеты. Пасяджэнне прэзідыума РК саюза лесасплаву на працягу 6 месяцаў не збіралася. Парторг леспрамгаса **Целенчук** фактычна не ведае, што робіцца на лесапунктах.

Усё гэта прывяло да ганебнага правалу ў выкананні плана лесазагатовак і вывазкі. На 10 лютага квартальнае заданне па вывазцы будаўнічай драўніны выканана на 45 проц., а дроў на 48 проц.

А. МАНЬКОЎ.

...не наладжан.

Адміністрацыя кавальскага цэха мае ўсе магчымасці пусціць апрацоўку гэтых дэталей на тры змены і гэтым самым узмацніць наступную апрацоўку гэтых дэталей у механа-зборачным цэху. Але гэ-

...**плугоў і запасных частак для трактарных плугоў.** Завод не раз звярачаўся ў Белсельгаснаб за разнарадкамі, але адказу не атрымаў. Між тым, прыкладна 200-250 штук плугоў стаяць пад адкрытым небам і іржавеюць.

З.

НАВЕСЦІ ПАРАДАК У НАРКАМГАСЕ

(Пісьмо тэхніка)

Каб высвеціць якое небудзь пытанне ў Наркамгасе, то для гэтага патрэбна патраціць некалькі дзён.

Рэчыцкі камгас атрымаў тэлеграму ад Наркамгаса аб тым, каб прыступілі к бурэнню скважыны. Мне не было зразумела, якую бурыць скважыну, агульна-гарадскога водаправода ці другую. Прыехаўшы ў Менск, я выпадкова даведаўся ў НК ах. здароўя, што па дагаворанасці з дзяржпланам скважыну трэба буравіць на пляцоўцы будуючагася санпрапускніка. А Наркамгас мяркуе буравіць скважыну агульна-гарадскога водаправода. І прабыўшы ў Наркамгасе тры дні, нічога не дабіўся.

У часе працы галоўны інжынер Альшыц займаецца чыткай літаратуры і на пытанні наведвальнікаў адказвае: «Не крычыце, усё роўна сваім крыкам нічога не зробіце, можаце ўхадзіць».

РАДКЕВІЧ.

Арганізавана правядзем „Дзень пазыкатрымальніка"

Першая сесія ЦВК СССР зацвердзіла дзяржаўны бюджэт на 1935 год. Гэты бюджэт — разгорнутая праграма далейшага соцыялістычнага будаўніцтва і ўздыму добрабыту працоўных мас нашай краіны.

Даходная частка дзяржаўнага бюджэта на 1935 год зацверджана ў суме 65.900 млн. руб., а расходная ў суме 65.400 млн. руб. (бюджэт павялічыўся ў параўнанні з 1934 годам на 31,2 проц.).

У гэтых двух лічбах адлюстроўваецца гіганцкі рост соцыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

Выкананне народна-гаспадарчага плана 1935 года ўскладае вельмі адказныя задачы на ўсю фінансавую сістэму, на ўсе камісіі садзейнасці, ашчадныя касы, партыйныя, совецкія і грамадскія арганізацыі.

З кожным годам расце актыўны ўдзел шырокіх працоўных мас у фінансаванні нашага соцыялістычнага будаўніцтва.

Аб гэтым сведчаць лічбы рэалізацыі масавых пазык і прыцягнення вольных сродкаў працоўных праз ашчадныя касы.

Калі пазыка імя III рашаючага года ў 1931 годзе была рэалізавана па БССР на суму 40.700 тысяч руб., то пазыка другога года другой пяцігодкі была размешчана ў мінулым годзе на 64.100 тысяч руб.

Лік укладчыкаў ашчадкас дасягнуў 600 тыс. чалавек.

Усё гэта паказальнікі няўхільнага росту дзяржаўнага крэдыту і ашчаднай справы, паказальнікі ажыццяўлення ўказанняў таварыша Сталіна аб тым, што «мы будуем соцыялізм за свой уласны пралетарскі кошт, без кабальных крэдытаў і пазык звонку».

У мінулым годзе БССР з поспехам выканала фінплан па добраахвотных плацяжах на 101 проц., у тым ліку па ўкладах у ашчадкасы на 144,5 проц.

Гэты поспех мог быць дасягнут толькі таму, што з кожным годам расце палітычная актыўнасць працоўных мас, паляпшаецца матэрыяльны добрабыт, умацоўваецца совецкі рубель на аснове шырокага разгортвання совецкага гандлю і таваразвароту.

Менскі, Гомельскі, Аршанскі, Рэчыцкі, Чашніцкі, Слуцкі, Чэрыкаўскі, Магілеўскі і інш. раёны перавыканалі фінплан 1934 года як па пазыцы, так і па ўкладах.

Але за высокай сярэднерэспубліканскай лічбай хаваецца дрэнная работа раду адсталых раёнаў: Уваравіцкага, Пухавіцкага, Церахоўскага, Суражскага, Нараўлянскага, Дубровенскага, Кармянскага і інш., якія не справіліся са сваімі задачамі і сарвалі мабілізацыю сродкаў.

Галоўная віна падае тут на фінансавы апарат, на ашчадныя касы, камісіі садзейнасці, фінансавыя секцыі, якія не перабудавалі сваёй работы і не дабіліся канкрэтнага аператыўнага кіраўніцтва мабілізацыяй сродкаў.

У мінулым годзе ў БССР значна палепшылася абслугоўванне пазыкатрымальнікаў і ўкладчыкаў: ва многіх раёнах ашчадкасы прыведзены ў культурны выгляд, арганізавана масавая праверка аблігацый, выплачаны выйгрышы і процанты па пазыках. Але ў радзе раёнаў, сельсоветаў і асабліва калгасаў пазыкатрымальнікі абслугоўваюцца вельмі дрэнна, дагэтуль не выграбаваны выйгрышы па пазыках на дзесяткі тысяч рублёў.

У гэтым годзе па нашых пазыках трэба выплаціць працоўным 1.300 млн. руб. выйгрышаў і процантаў. Гэта абавязвае ўсю фінансавую сістэму і камісіі садзейнасці чотка арганізаваць выдачу даходаў на пазыках працоўнаму насельніцтву.

З 15 лютага па 15 красавіка па БССР праводзіцца «Дзень пазыкатрымальніка і ўкладчыка».

Трэба ўцягнуць шырокую пралетарскую грамадскасць у барацьбу за культурнае абслугоўванне працоўных, за перабудову работы ашчадных кас, за паляпшэнне работы камісій садзейнасці, асабліва на вёсцы. Неабходна скарыстаць усе вагары масавай работы, каб поўнасцю выканаць фінансавы план, асабліва ў адносінах **узносаў па пазыцы з калгаснікаў.**

У сакавіку рабочыя і служачыя заканчваюць усе разлікі па падпісцы на пазыку другога года другой пяцігодкі. Гэта абавязвае нас **своечасова раздаць на рукі аплочаныя аблігацыі пазыкі.**

На радзе прадпрыемстваў і калгасаў ужо разгарнулася масава-растлумачальная работа па пытанню аб лепшым абслугоўванні пазыкатрымальнікаў (завод імя Молатава, імя Варашылава, імя Кірава, швейная фабрыка «Окцябр», абутковая фабрыка імя Кагановіча ў Менску і інш.). Трэба ўзяць прыклад з перадавых прадпрыемстваў сталіцы БССР і пашырыць гэту работу на ўсе прадпрыемствы і калгасы.

Неабходна паказаць пазыкатрымальнікам—крэдыторам дзяржавы, якую ролю адыгрываюць пазыкі ў паляпшэнні добрабыту працоўных. Вось, напрыклад, рабочы Віцебскага мясакамбіната тав. **Юдзёнак** на свае выйгрышы па пазыках адрамантаваў кватэру, набыў мэблю, правёў электраасвятленне, купіў сабе і сыну вопратку і абутак.

Зараз па БССР праходзіць спаборніцтва прадпрыемстваў і калгасаў на права рапарту аб лепшым правядзенні кампаніі «Дзень пазыкатрымальніка і ўкладчыка». Трэба шырока папулярызаваць гэта масавае мерапрыемства.

Асаблівую ролю ў правядзенні кампаніі павінен адыграць большэвіцкі друк. Яго абавязак — шырока асвятляць лепшыя прыклады работы советаў, камісій садзейнасці, фінансавых секцый, даць бязлітасны адпор усім тым, хто паспрабуе падарваць аўтарытэт нашага дзяржаўнага крэдыта.

Справа гонару — заваяваць пераходны сцяг НКФ і ЦК саюза фінансава-банкаўскіх работнікаў, арганізавана, па-большэвіцку правесці «Дзень пазыкатрымальніка і ўкладчыка».

М. ЛЯУКОУ

ЗАТРЫМЛІВАЮЦЬ РАЗЛІК З КАЛГАСАМ

(Пісьмо старшыні калгаса)

Калгас «Перакоп», Асінаўскага сельсовета (Лёзненскі раён) заключыў дагавор з Бабінавіцкім леспрамгасам на вырубку і вывазку 620 кбм. дроў. Кожны дзень з калгаса выходзяць на работу ў лес 20 лесарубаў і 13 коней.

Лесарубы выконваюць свае заданні. А вось дзесятнікі лесаўчастка па некалькі тыдняў не прымаюць загатоўленых дроў і затрымліваюць разлік.

Наш брыгадзір **Шаўроў** пашоў было да загадчыка лесаўчастка **Дубавіка** скардзіцца на цяганіну ў прыёмцы. Дубавік замест адказу выгнаў брыгадзіра з канцэлярыі.

Леспрамгас не заплаціў калгасу «Перакоп» 300 руб. за работу ў мінулым годзе. Некалькі разоў хадзілі нашы людзі за грашыма і ім усё абяцалі, а цяпер кажуць: «1934 год прайшоў, выплаціць не можам».

ВОЛКАЎ.

АБЯЦАННІ ЗАМЕСТ ГРОШАЙ

(Пісьмо членаў праўлення калгаса)

Калгас імя Сталіна, Любанскага сельсовета (**Парыцкі** раён) у лік абавязковых паставак здаў на пункт Рудабелкаўскага бровара на 1420 руб. бульбы.

Яшчэ 11 снежня мінулага года дырэкцыя завода пераваля гэтыя грошы Бабруйскаму аддзяленню Дзяржаўнага банка, якое ў сваю чаргу павінна было перавесці іх Парыцкаму аддзяленню на рахунак нашага калгаса. Дагэтуль грошай мы не атрымалі.

Два разы ездзілі на бровар; дырэкцыя завода ўсё абяцала вырашыць і паскорыць справу. Але рэзультатаў няма дагэтуль.

НІЧЫПАРУК, ПУХАЛЬСКІ

Па слядах выступленняў „Звязды"

„ЯШЧЭ РАЗ АБ ЗАБЕСПЯЧЭННІ НАСТАЎНІКАЎ"

Пад такім загалоўкам у «Звяздзе» ад 16 снежня мінулага года быў змешчан агляд пісем аб тым, што ў радзе раёнаў—Ушацкім, Дзяржынскім, Быхаўскім і інш. не выконваюць пастанову СНК БССР аб паляпшэнні матэрыяльна-бытавых умоў настаўнікаў.

Пракурор Ушацкага раёна паведамляе, што за невыплату грошай настаўнікам, старшыня сельсовета **Стракач Пётра** аддан пад суд.

АД РЭДАКЦЫІ:

«Звязда» зварачае ўвагу на тое, што факты, указаныя ў аглядзе, адносіліся не толькі да Ушацкага, але і да Дзяржынскага, Быхаўскага, Жыткавіцкага, Петрыкоўскага, Старобінскага, Любаньскага і інш. раёнаў. Ад іх рэдакцыя не атрымала ніякага адказу аб прынятых мерах.

Дэлегаты Другога ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў у метро. На здымку: калгаснікі на эскалатары апускаюцца ў падземную станцыю імя Кірава.

СССР—паслядоўны прыхільнік міру

Прамова тав. МАЙСКАГА на канферэнцыі па планаванню ў Англіі

ЛОНДАН, 20 лютага. (БЕЛТА). Паўпрэд СССР Майскі выступіў з прамовай на арганізаванай «саюзам прыяцеляў Лігі нацый» канферэнцыі па планаванню. Майскі прывёў гісторыю планавання ў СССР, пачынаючы ад стварэння ГОЭЛРО да другога пяцігадовага плана, і падрабязна апісаў працэс распрацоўкі плана ў СССР, падкрэсліўшы ролю, якую адыгрываюць у ёй рабочыя і сяляне.

Пераходзячы да міжнароднага значэння совецкай планавай сістэмы, Майскі заявіў: «Краіна, якая ажыццяўляе найбольш дасканалае планаванне ў гісторыі чалавецтва, краіна, з такім энтузіязмам занятая пабудовай бяскласавага соцыялістычнага грамадства, не можа жадаць вайны, здольнай толькі ў надзвычайнай ступені затрудніць усе яе творчыя намаганні. **Такая краіна павінна быць і сапраўды з'яўляецца няўхільным прыхільнікам міру.** Гэта не азначае, вядома, падпарадкавання насіллю. Калі нас атакуюць, мы моцна ўдарым па руках нападаючага. У выпадку такой атакі СССР знойдзе даволі гераізму ў мільёнах і мільёнах сваіх грамадзян і даволі тэхнічнай падрыхтаванасці сваёй Чырвонай арміі. Няхай адносна гэтага ніхто не робіць сабе ілюзій».

Перайшоўшы да англа-французскай дэкларацыі ад 3-га лютага, тав. Майскі напомніў аб нядаўняй заяве тав. Літвінава, што мір — непадзельны. «Даная ідэя як быццам пакладзена ў аснову англа-французскага камюніке ад 3-га лютага. Неабходна з усёй энергіяй падкрэсліць яго велізарнае значэнне».

Другі момант, падкрэслены Майскім — гэта тое, што мір у Еўропе не можа быць забяспечан у форме такіх дыпламатычных актаў, як «пакт чатырох». Ідэя, пакладзеная ў аснову падобных форм, нявольна выклікае на памяць змрочныя цені далёкага мінулага, як напрыклад, «Свяшчэнны саюз» або праславуты «канцэрт еўрапейскіх дзяржаў», якія адыгрывалі такую буйную ролю ў 19-м стагоддзі.

Мір, еўрапейскі мір, можа быць забяспечан толькі калектыўнымі намаганнямі ўсіх дзяржаў — вялікіх і невялікіх. Такі пункт погляду СССР, які ён праводзіць і будзе праводзіць. **Лепшай і найбольш зручнай формай для ажыццяўлення гэтай мэты ва ўмовах сучаснага моманту з'яўляецца рэгіянальны пакт узаемнай дапамогі.**

Указаўшы, што асноўная ідэя Ўсходняга пакта зусім тая-ж, што асноўная ідэя мяркуемай паветранай канвенцыі, а іменна — процідпаставіць магчымаму агрэсару пераважную камбінацыю сіл і такім шляхам зрабіць напад больш затрудненым, Майскі з жалем канстатаваў, што ідэя Ўсходняга пакта да гэтага часу сустракала апазіцыю з боку Польшчы і Германіі.

«Нямецкая прэса і сёй-той з буйных персанажаў германскай палітыкі, — прадаўжаў Майскі, — прабуюць стварыць уражанне, быццам Германія не можа прыняць Усходні пакт з прычыны апасення агрэсіі з боку СССР. Мне наўрад ці трэба гаварыць на гэтай канферэнцыі аб тым, наколькі смешны падобныя апасенні. Палітыка міру, паслядоўна праводзімая совецкім урадам на працягу мінуўшых 17 год, настолькі агульна-прызнана, што зараз наўрад ці знойдзецца многа прастакоў, якія праверылі-б у падобныя казкі.

Зусім не грунтоўны і другі аргумент, які часта высоўваецца з германскага боку супроць Усходняга пакта, іменна, што даны пакт служыць справе акружэння Германіі. Сапраўды, Германія запрашаецца прыняць удзел у пакце на ўмовах поўнай роўнасці з усімі магчымымі яго членамі. Калі Ўсходні пакт з'яўляецца акружэннем Германіі, то ў такой-жа меры акружэннем Германіі з'яўляецца заходняе Лакарно, а таксама тая паветраная канвенцыя, прадугледжаная англа-французскім камюніке, на якую германскі ўрад ужо даў сваю прынцыповую згоду. Хто, аднак, гэтаму паверыць?»

Выказаўшы надзею на тое, што, не гледзячы на ўсе труднасці, Усходні пакт узаемнай дапамогі ўсё-ж будзе рэалізован у той ці іншай форме, Майскі сказаў: «Я вельмі рад, што ў Англіі расце і ўмацоўваецца разуменне важнага значэння пактаў узаемнай дапамогі, як найбольш эфектыўнага сродку ў інтарэсах падтрымання міру».

Выступленне Майскага не раз прарывалася апладысментамі. Рад прамоўцаў, абараняўшых капіталістычную сістэму, разам з тым вымушан быў указаць на грандыёзныя дасягненні соцыялістычнага будаўніцтва.

Калгасніца КАСЦЮКЕВІЧ ОЛЬГА з калгаса «Полымя рэволюцыі», Глускага раёна нарадзіла тры дзяўчынкі.
На здымку: Касцюкевіч з дачкамі Любай, Надзяй і Верай.

23-га лютага ў 6 гадзін вечара ў Доме ўрада (зала пасяджэнняў з'ездаў)

адбудзецца

ЎРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭННЕ ПЛЕНУМА МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА, прысвечанае 17-ай гадавіне Чырвонай арміі.

На пленум праходзяць па сваіх членскіх білетах: члены і кандыдаты горсовета, члены ЦК КП(б)Б і ЦК ЛКСМБ, члены ЦВК і СНК БССР, упаўнаважаныя Камісій Партыйнага і Совецкага кантролю, члены бюро гаркома КП(б)Б і гаркома ЛКСМБ, члены прэзідыума ЦСПСБ, члены таварыства старых бальшавікоў і чырвоныя партызаны.

Білеты для ўдарнікаў прадпрыемстваў і ўстаноў выдаюцца ў горсовеце (пакой № 37, 3-ці паверх).

Прэзідыум горсовета.

УВЕКАВЕЧАННЕ ПАМЯЦІ тав. КУЙБЫШЭВА

Пастанова Маскоўскага совета, абласнога выканкома советаў і маскоўскага абласнога і гарадскога камітэтаў ВКП(б)

Маскоўскі Совет, Мосаблвыканком, МК і МГК ВКП(б) пастанаўляюць:

1. Прысвоіць электразаводу ў гор. Маскве імя тав. Куйбышэва.
2. Перайменаваць Карунінскую плошчу ў плошчу імя тав. Куйбышэва.
3. Вуліцу Ільінку перайменаваць у вул. Куйбышэва.
4. Перайменаваць Істрынскую плацiну ў плацiну імя тав. Куйбышэва.
5. Маскоўскі інжынерна-будаўнічы інстытут (Баўманскага раёна) найменаваць — інжынерна-будаўнічы інстытут імя Куйбышэва.

Масква--востраў Дзіксона

Герой Совецкага Саюза т. Молакаў пачаў вялікі арктычны пералёт

МАСКВА, 21 лютага. (БЕЛТА). Каля блакітнага свежаафарбаванага ... адзін самалёт. Гэта кінааператар ляціць, каб зазняць самалёт тав. ...

НЕ ДАПУСЦІЦЬ КАРЫ СМЕРЦЮ ГЕРОЙСКІХ БАРАЦЬБІТОЎ

ПАРЫЖ, 20 лютага. (БЕЛТА). Цэнтральны ўзгадняльны камітэт комуністычнай і соцыялістычнай партыі вынес рашэнне, у якім заклікае ўсе мясцовыя комуністычныя і соцыялістычныя арганізацыі арганізаваць кампанію пратэсту супроць смяротных прыгавораў, вынесеных фашысцкім судом у Іспаніі.

***

ПАРЫЖ, 20 лютага. (БЕЛТА). З Мадрыда паведамляюць, што ваенны трыбунал Астурыі зацвердзіў смяротны прыгавор, вынесены аднаму з кіраўнікоў кастрычніцкіх баёў у Астурыі — Пен'я.

АЖЫЎЛЕННЕ ДЗЕЙНАСЦІ НАЦЫЯНАЛ-СОЦЫЯЛІСТАЎ

У дзень гадавіны лютаўскіх баёў Вена была напоўнена войскамі. На ...

ВАКОЛ ГЕРМАНСКАГА АДКАЗУ НА ЛОНДАНСКІЯ ПАГАДНЕННІ

ПАЗІЦЫЯ ФРАНЦУЗСКАГА І АНГЛІЙСКАГА УРАДАЎ

ПАРЫЖ, 20 лютага. (БЕЛТА). На ўчарашнім пасяджэнні совета міністраў было заслухана паведамленне міністра замежных спраў Лаваля аб перагаворах вакол лонданскіх пагадненняў і германскага адказу.

У рэзультаце абмеркавання было пацверджана, што лонданскія пагадненні складаюць адзінае цэлае. Затым пастаноўлена «прадаставіць Англіі свабоду ініцыятывы», г. зн. не пярэчыць супроць двухбаковых англа-германскіх перагавораў.

Як паведамляюць з Лондана, міністр замежных спраў Саймон у гутарцы з французскім паслом Карбенам заявіў, што англійскі ...

НАПЯРЭДАДНІ XVII ГАДАВІНЫ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

220 КІЛОМЕТРАЎ НА КОНЯХ У ДЗЕНЬ

Удзельнікі конна-спартыўнага прабегу імя XVII гадавіны Чырвонай арміі, накіроўваючыся ў Смаленск з рапартам т. Убарэвічу дасягнулі 20 лютага **Оршы.**

Другая каманда, якая ідзе па маршруту **Менск—Магілеў—Менск,** прыбыла 20 лютага ў Магілеў і ўчора раніцой вышла **назад на Менск.**

Кавалерысты ідуць са скорасцю ...

У ЦЭХАХ МЕНСКІХ ЗАВОДАЎ

⊙ На **заводзе «Ўдарнік»** 30 рабочых здалі нормы па дыхах на значок «ГПА», 10 чалавек здаюць нормы на значок варашылаўскага стралка. Заўком «Ударніка» прэміруе лепшых байцоў падшэфнай часці—ударнікаў баявой і палітычнай падрыхтоўкі.

⊙ 25 рабочых завода **імя Молатава** здаюць нормы на варашылаўскага стралка, 7 рабочых—на значок варашылаўскага стралка ...

...кага Саюза тав. Молакаў, бортмеханік тав. Пабежымаў, радыст тав. Зібраў і інжынеры, канструяваўшыя машыну—т.т. Рафаэлянц і Тверыцкая. У апошні раз перад стартам яны аглядаюць усе дэталі, у апошні раз прабуюць матор. Метэоралог прыносіць зводку аб пагодзе. Яна спрые вылету па трасе ад Масквы да Казані: воблачнасць высокая, бачнасць добрая, вецер заходні папутны.

У 10 гадзін т.т. Молакаў і Пабежымаў займаюць свае месцы, улязаюць у маленькую камфартабельную кабінку пасажыры і радыст. Самалёт падрулівае к старту. Узмах сцяжкоў, і самалёт пачынае разбег. Падняўшыся і зрабіўшы круг над аэрадромам, у 10 гадзін 15 мін. «ПР-5» лёг на курс. У гэты час падымаецца яшчэ

**

— Вылецеўшы ў арктычны рэйс самалёт «ПР-5», — заявіў інж. Рафаэлянц супрацоўніку ТАСС, — з'яўляецца мадэфікацыяй (змененым тыпам) вядомага самалёта «Р-5», зарэкамендаваўшага сябе ў часе чэлюскінскай эпапеі. Пры пераробцы самалёта прамаўгольная частка фюзеляжа замене на эліпсападобнай, абцякаемай. Колькасць месц у машыне павялічана з 2 да 5. Пасадачная скорасць новага самалёта куды меншая, чым у «Р-5», што з'яўляецца вялікай перавагай. Крэйсерская скорасць «ПР-5» вышэй, чым у яго прататыпу — каля 200 кілометраў у гадзіну. Самалёт забяспечан спецыяльным стартэрам (для запуску матора) і радыёстанцыяй.

Пуск рамонтна-механічнага цэха Уралвагонбуда

ТАГІЛ, 20 лютага. (БЕЛТА). Урачыста пушчан рамонтна-механічны цэх Уралвагонбуда. Гэта — другі цэх камбіната, які здан у эксплаатацыю. У цэху змантаваны 42 першакласныя варштаты. Ужо атрымана першая прадукцыя. Усяго будзе змантавана 80 варштатаў.

...нацыянал-сацыялістаў у Аўстрыі

ВЕНА, 19 лютага. (БЕЛТА). Газеты паведамляюць аб узмацненні дзейнасці нацыянал-сацыялістаў у Аўстрыі. Асабліва сур'ёзную трывогу ва ўрадавых колах выклікае прапагандуемае нацыянал-сацыялістамі патрабаванне аб правядзенні ў Аўстрыі плебісцыта.

Па дырэктывах з Берліна ў Вене створан нацыянал-сацыялісцкі кіруючы орган пад назвай «цэнтральнае бюро», які аднаўляе распаўшыеся пасля путча ў ліпені мінулага года нацыянал-сацыялісцкія арганізацыі і штурмовыя атрады. Ствараюцца таксама тры «штурмовыя чаткі смерці».

«Цэнтральнае бюро» ўстанавіла рэгулярную сувязь з мясцовымі арганізацыямі. Унутры аўстрыйскай нацыянал-сацыялісцкай партыі існуе тайная паліцыя, непасрэдна звязаная з германскай дзяржаўнай паліцыяй. Нацыянал-сацыялісты, звольненыя з аўстрыйскага дзяржаўнага апарата (каля 1.000 чалавек), атрымліваюць з Берліна пастаянныя аклады ў размеры 300 шылінгаў. З Германіі прысылаюцца вялікія сумы грошай для нацыянал-сацыялісцкай прапаганды.

Узмацненне дзейнасці нацыянал-сацыялістаў у Аўстрыі выклікае сур'ёзную трывогу ва ўрадавых колах.

Вена была наводнена войскамі. На здымку: патруль з кулямётам каля будынка ваеннага міністэрства ў Вене.

ЗАМЕЖНЫ ДРУК—АБ МІЖНАРОДНЫМ ШАХМАТНЫМ ТУРНІРЫ Ў МАСКВЕ

СТАКГОЛЬМ, 19 лютага. (БЕЛТА). «Стольгольмс сціднінген» называе маскоўскі турнір буйнейшым і цікавейшым шахматным турнірам за апошнія гады. Паведамляючы аб выніках першых двух тураў, газета падкрэслівае бліскучую перамогу Батвініка над Шпільманам і Руміна над Капабланкай. «Сіла совецкіх майстроў значная,—піша газета. — Аб гэтым было вядома і раней, але на гэты раз яна проста здзіўляе і праяўляецца па ўсёй лініі». Газета змяшчае партрэт Батвініка.

**

ЛОНДАН, 20 лютага. (БЕЛТА). Газета «Манчэстэр гардыян» піша, што міжнародны шахматны турнір у Маскве даў рад надзвычай цікавых партый і сюрпрызаў. Газета адзначае выключную гульню Руміна ў яго барацьбе з Капабланкай і перамогу Батвініка над Шпільманам пасля 11 хадоў.

...ўрад цвёрда стаіць на глебе лонданскіх пагадненняў і не згодзіцца на заключэнне паветранай канвенцыі, калі Германія адмовіцца далучыцца да астатніх пунктаў лонданскіх пагадненняў, у прыватнасці, да ўсходняга пакта.

**

ПАРЫЖ, 20 лютага. (БЕЛТА). Газета «Рэпюблік» прысвяціла артыкул каментарыям «Праўды» адносна германскага адказу на франка-англійскую дэкларацыю ад 3 лютага. Газета прыводзіць вялікія вытрымкі з артыкула «Праўды».

Указваючы, што, згодна слоў «Праўды», некаторыя англійскія ўрадавыя колы настойваюць, што Англія не павінна звязваць сябе з лёсам «Усходняй і Цэнтральнай Еўропы», «Рэпюблік» піша: «Гэта верна. Такава думка некаторых англійскіх імперыялістычных колаў».

Пры гэтым «Рэпюблік» падкрэслівае, што **«Францыя цвёрда стаіць на пазіцыях усходняга і дунайскага пактаў і што ў гэтым пытанні яна зусім згодна з СССР».**

...кавалерысты ідуць са скорасцю 210-220 кілометраў у дзень. З дарогі атрыманы тэлеграмы аб дасканалым становішчы людзей і коней.

МАСКВА—МЕНСК НА ЛЫЖАХ

Сёння ў 2 гадзіны дня ў Менск прыходзяць удзельнікі лыжнага перахода Масква—Менск. У пераходзе прымаюць удзел 10 рабочых-ударнікаў соўгасаў Маскоўскай вобласці, шэфствуючых над асобнымі часцямі Н-скай кавалерыйскай дывізіі.

Лыжнікі вышлі з Масквы 13 лютага. За 8 хадавых дзён яны прарабілі рэйс адлегласцю звыш 650 кілометраў.

Сёння лыжнікі будуць спатканы на барысаўскай шашы байцамі Чырвонай арміі. Маскоўскія госці прымуць удзел у святкаванні XVII гадавіны Чырвонай арміі ў падшэфных часцях.

...другой ступені. Завод рыхтуе 30 планерыстаў. У прыгараднай гаспадарцы завода арганізавана ячэйка Асоавіяхіма. Група рабочых калгаса разам з рабочымі завода здаюць нормы на варашылаўскіх стралкоў.

⊙ **Завод «Большэвік»** прэміруе групу выдатнікаў-чырвонаармейцаў падшэфнай часці за асваенне ваеннай тэхнікі. Рабочы калектыў адпусціў 2 тыс. руб. для абсталявання ленінскіх куткоў у падшэфнай часці.

200 рабочых «Большэвіка» ўступілі ў члены менскага аэраклуба імя Молакава. 10 рабочых завода здаюць нормы на варашылаўскіх стралкоў. 50 рабочых і работніц здалі нормы «ГПА» на лыжах.

У ГАРАДСКОЙ КАМІСІІ ПА БАРАЦЬБЕ З ПАВОДКАЙ

Пачала работу камісія па барацьбе з паводкай, вылучаная Менгорсоветам. Менск разбіт на 7 раёнаў. У кожным вылучана тройка. Апрача таго 25 прадпрыемстваў горада вылучылі свае камісіі.

Гарадская электрастанцыя будуе агарожы каля берага ракі, падрыхтоўваюцца цэнтрабежныя помпы. Электрамашыны часова будуць падняты вышэй. На цеплаэлектрацэнтралі ўводзіцца ў строй трэці кацёл.

Па ўсіх раёнах горада арганізуюцца медпункты. Гарадская камісія абследуе аб'екты, якія заўсёды затапляюцца. Вядуцца работы па ўмацаванню мастоў.

КУЛЬТУРНЫ ПАХОД У КАЛГАСАХ АРШАНШЧЫНЫ

ОРША, 21 лютага. За час літаратурнага паходу ў калгасах Аршаншчыны арганізавана 160 літгурткоў, якімі ахоплена 3.415 калгаснікаў. Значна папоўніліся калгасныя бібліятэкі мастацкай, палітычнай і агратэхнічнай літаратурай. Паход за аўладанне мастацкай літаратурай цесна ўвязан з барацьбой за культуру ва ўсім быце калгасніка, за чыстую хату, прасторнае і светлае акно.

У раёне арганізавана больш за 100 драматычных, музычных і харавых гурткоў. Калгас імя Кірава, Баранскага сельсовета, мае свой уласны струнны аркестр. Зараз гэты калгас набывае духавыя музычныя інструменты. Заканчваецца пабудова прасторнага клуба.

У хатах калгаснікаў калгасаў імя Кірава, «Селькор», «Пролетарый» павялічаны вокны, пастаўлены кветкі, набыта венская мэбля. Некаторыя калгаснікі маюць нікеляваныя ложкі. У 73 хатах калгаснікаў арцелі «Чырвоная ніва» гарыць электрычнае святло, ёсць радыё. (БЕЛТА).

Гукавы кіно-тэатр „Чырвоная Зорка"	Гукавы мастацкі фільм **Юнацтва Максіма**	Кіно „Інтэрнацыянал"	Мастацкі фільм **АВАДЗЕНЬ**
Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый"	Гукавы мастацкі фільм **ШТОРМ**	Кіно „Спартак"	**ЗЯЛЁНЫ ЗАВУЛАК**

Склікаемы Наркамземам разам з Цэнтральным советам вынаходцаў
ЗЛЁТ ВЫНАХОДЦАЎ І РАЦЫЯНАЛІЗАТАРАЎ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ
адкрываецца 3-га сакавіка.
Прыезд на злёт па асабістых запрашальных білетах камісіі.
Усе даведкі атрымліваць у ЦС вынаходцаў, Менск, Пляц Волі, Дом працы, II-гі паверх, пакой 15, тэл. 21-744.
КАМІСІЯ ПА СКЛІКАННЮ ЗЛЁТА.

Дзяржтрэст „КОММУНСТРОЙ"
прымае ад горсоветаў і іншых арганізацый **ЗАЯЎКІ**
на ВЫШУКАННЕ ПАДЗЕМНЫХ ВОД і на ПАБУДОВУ АРТЭЗІАНСКІХ і СВІДРАВАЛЬНЫХ СКВАЖЫН.
Заяўкі на 1935 г. неабходна падаваць па адрасу: г. Масква, ул. Кірава (б. Мясніцкая), 24, „Коммунстрой".

Друкарні газ. „ЗВЯЗДА"
ПАТРЭБЕН карэктар,
ДОБРА ВЕДАЮЧЫ БЕЛ. МОВУ
Зварачацца па адрасу: Совецкая, 63, 2-гі паверх—да дырэктара.

БЕЛАРУСКІ РЭСПУБЛІКАНСКІ АСВОД
даводзіць да ведама кліентуры, што Беласвод з 8 лютага г. г. прыступіў к заключэнню дагаворнай кампаніі
на ПЕРАВОЗКУ ГРУЗАЎ
па малых рэках—Іпуць, Бесядзь, Гайна, Друць і кароткабежныя прабегі па рацэ Днепр з яго прытокамі.
Просьба к арганізацыям на маючыяся грузы ў навігацыю 1935 года заключаць умовы на перавозку з канчатковым тэрмінам да 1 сакавіка. Зварачацца па адрасах: у раёне дзейнасці р. Бесядзі, Іпуць, Сож-Гомель, Ліпавая вул., 46; у раёне рр. Друць і Днепр-Магілеў, Вербовы завулак, 7-Райасвод; у раёне рр. Гайна, Бярэзіна—Нова-Барысаў, прыстань-райасвод.
БЕЛАСВОД.

НК Аховы здароўя БССР
адкрывае да 8 сакавіка 1935 г.
АДНАГАДОВЫЯ КУРСЫ АКУШЭРАК
у Менску, Віцебску, Гомелі, Оршы, Бабруйску, Барысаве, Полацку, Рэчыцы, Слуцку, Мазыры і Магілеве.
На курсы прымаюцца работніцы, калгасніцы з асветай не ніжэй 6 класаў сямігодкі ва ўзросце ад 18 да 35 год.
Жадаючыя паступіць на курсы могуць падаць заявы ў адпаведны горрайздраў.
Да заявы трэба дадаць: дакументы аб сацыяльным становішчы і паходжанні, метрычны выпіс, дакументы аб асвеце, камандыроўку арганізацыі, якая камандзіруе на курсы, 2 фотакарткі і марак на 40 кап.
Нам. Наркома Аховы здароўя БССР НЕЙШТАДТ.
Начальнік ясельнага кіраўніцтва КАНТАРОВІЧ.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 37

Прэзідыума Менскага Гарадскога Совета Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў

4 лютага 1935 г. *г. Менск*

АБ АЗЕЛЯНЕННІ ГОРАДА.

У мэтах аздараўлення і ўпрыгожвання горада, Менскі горсовет **ПАСТАНАЎЛЯЕ:**

1. Правесці абавязковае азеляненне двароў, палісаднікаў і балконаў у раёне, абмежаваным Совецкай, Кірава, Чырвонаармейскай і Нова-Бабруйскай вуліцамі.

2. Праца праводзіцца жактамі, домакіраўніцтвамі, прадпрыемствамі і прыватнымі домаўласнікамі, знаходзячыміся ў вышэйпамянёным раёне, за іх уласныя сродкі.

3. Да 20 красавіка г. г. непрыгодныя заборы палісаднікаў знесці па ўказанню трэста зялёнага будаўніцтва, замяніўшы іх іншымі па узгадненню з трэстам зялёнага будаўніцтва.

Да 10 мая г. г. па ўказанаму ўчастку поўнасцю закончыць падрыхтоўку клумб і газонаў як у палісадніках, так і ўнутры двароў.

Да 15 чэрвеня г. г. закончыць высадку кветак і засеў газонаў. Пасадку дрэў і кустоў закончыць на працягу веснавога і асенняга перыяду пасадкі 1935 г.

4. Да 15 мая г. г. забяспечыць набыццё скрынак пад азеляненне балконаў, 1 чэрвеня г. г. усе скрынкі з высаджанымі кветкамі павінны быць выстаўлены на балконы.

Жылзэмкіраўніцтву праверыць моцнасць балконаў.

5. Трэсту зялёнага будаўніцтва аказаць усямерную дапамогу ў набыцці пасадковага матэрыялу і скрынак для азелянення, забяспечыўшы тэхнічную дапамогу ў гэтай рабоце.

6. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на горміліцыю і трэст зялёнага будаўніцтва.

7. Асобы, вінаватыя ў парушэнні гэтай пастановы, падлягаюць адміністрацыйнай адказнасці: штрафу да 100 р., або прымусовым работам да 14 дзён.

Нам. старшыні Менгорсовета **ШУЛЬКІН.**

Сакратар Менгорсовета **КАЗЛОЎСКІ.**

„ЗА ГОНАР ФАБРЫЧНАЙ МАРКІ"

НОВЫЯ ФАСОНЫ ПОЛЬТАЎ І КАСЦЮМАЎ ФАБРЫК БССР

Швейныя фабрыкі Беларусі ўступілі ў другі тур спаборніцтва са швейнымі фабрыкамі Украіны «За гонар фабрычнай маркі». Асноўнай задачай другога туру—асваенне новых фасонаў вяснова-летняга сезона.

Віцебская фабрыка **«Сцяг індустрыялізацыі»** асвоіла 6 фасонаў польтаў, 8 фасонаў касцюмаў і 4 фасоны дзіцячых польтаў. Менская швейная фабрыка **«Окцябр»** выпускае 24 фасоны адзення.

Фабрыка імя Крупскай у Менску асвоіла выпуск жаночай бялізны з вышыўкай. 7 фасонаў баваўняна-папяровых сукенак выпускае Гомельская фабрыка імя Валадарскага. На гэтай-жа фабрыцы выпускаецца 6 фасонаў дзіцячых сукенак і 4 фасоны блузак. Касцюмы «фантазі» з баваўняна-папяровай тканіны вырабляе бабруйская фабрыка **імя Дзяржынскага.**

Адк. рэдактар **Н. СТЭРНІН.**

Менск, друкарня «Звязды».

Тыраж. 90.000 экз.

...№ К—1044.